

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

★ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ★

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 840 Lej
Fél évre ... 420 Lej
Negyed évre ... 210 Lej
Havonta ... 70 Lej

Hirdetések díjszabás szerin

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival tőb b

Ál-hazafiak.

Irta: Rákosi Jenő.

Windischgraetz herceg és Nádosy országos főkapitány letartóztatása után most már jöhet ebben a dologban akármi és akárki: semmi sem lephet meg bennünket. Azt kell hinnünk, hogy ezek után semmi sem lehetetlen és a leglehetősebb a legvalószínűbb. A dolog ennyiben tisztázva van: egy bünszövetség bankót hamisít, oly szervezettel és oly beállítással, hogy hazafias célokat akar ezuton megvalósítani. Maga a hamisítás már olyan bűn, melyet a törvény feyházal szűt. De a bűnre még Szent István palástját teríteni takarónak: oly eivetemültség, mely a morális halált adó pellengerre érdemes és a raffinált bünszerzőket pedig hasonlatossá teszi azokhoz a banditákhoz, akik ellopják az áltárról a szeniséget és maguk elé tartják védelmül, amikor rabolni mennek.

Semmi valószínűség nincsen benne, hogy ezzel most lezáródjék a szenzációk sora. Ez a bűnügy természeténél fogva olyan, hogy tervezése, szervezése, vezetése és végrehajtása nem egy, vagy két fej munkája. Sőt azt kell gondolnom, hogy Windischgraetz-cel és Nádosyval még nem is jutottunk közel annak a grémiumnak a teljességéhez, mely ezt a ronda komédiát szenírozta és Európa színpadára berendezte. Utálattal gondolok arra a becsutelen frázisra, amelyet oly sűrűn hallottunk az utóbbi időben és amellyel most is kendőzik magukat a bűnösök: hogy „hazafias célok.” Epen ezért most el kell következnie Magyarországnak erkölcsi szanalásának. Meg kell tisztítani a nemzet vérért egy hazug politika mérgétől. Ki kell füstölni az ál-keresztényeket katakombáikból. Az ál-magyarok, az ál-hazafiak napjának le kell áldoznia. Legyen vége a szélhámosoknak, amely kereszténységet hirdet gyűlölettel, hazafiságot bombavetés-sel és bankóhamisítással. Legyen világosság, legyen tisztaság, legyen erkölcs végig a közéletben. Ezt a csatát meg kell küzdeni és meg kell nyerni — Magyarországnak. Mert ez a becsület csatája az alság, a hité a hitetlenség, a jóké a rosszak, az igazaké a csalók és hamisítók ellen. Ettől a csatától függ, ország lesz-e Magyarország, vagy büntanya.

Tizenkilenc foglya van a frankbotránynak. Anémetkabinetválság. Szélhámos ál-orvos. — Kolozsváron is nyomoznak frankhamisítók után. — Aradi bankigazgatók az elmúlt évről. — Szerelmesek tragédiája. — Hajsza egy milliomos örökös után.

Az országban teljes a nyugalom.

A kormány erélyes rendszabályai.

(Bucuresti, január 9.) Ferdinánd király ma kihallgatáson fogadta Mardarescu tábornok, hadügyminisztert, aki a hadtestparancsnokok jelentése alapján beszámolt az uralkodónak az ország helyzetéről. Közölte, hogy mindenütt teljes a nyugalom és a kormány nem lesz kénytelen megszigorítani az ostromállapotot, ha csak a körülmények azt szükségessé nem teszik. — Ma délelőtt a belügyminiszteriumban értekezlet volt, melyen Tatarescu belügyi államtitkár, Voinescu Romulus sziguranca vezérigazgató, Popescu tábornok hadtestparancsnok, Nicoleanu tábornok, rendőrprefektus és Hotineanu őrnagy, királyi biztos vett részt. Az értekezlet egyhangulag megállapította, hogy a délután megjelenő Lupta című lapban közölt cikkeknek felforgató tendenciájuk van. Elhatározták, hogy a lapot a katonai ügyészség cenzurájának vetik alá. — Károly trónörökös lemondása miatt a katonai aviatika főparancsnokává Rudeanu tábornokot, Bessarabia volt katonai

parancsnokát, a hegyi vadászok parancsnokává pedig Govanescu tábornokot nevezték ki; timisoarai hadtestparancsnok Santanov tábornok lesz.

(Bucuresti, január 9.) Holnapra az összes sziguranca inspektorokat a belügyminiszteriumba rendelték, a hol értekezletet tartanak. Az értekezleten, többek között szó lesz az ország új állambiztonsági beosztásáról.

(London, január 9.) A Times maj száma Károly extrónörökös-től az alábbi nyilatkozatot közli: — Kérésükre, hogy lemondásomról felvilágosítást nyujtsak, nem válaszolhatok egyebet, minthogy mindazok a hírek, amelyek a hivatalos kommunikéken kívül a lapokban megjelentek, vagy hazugságok, vagy fantázia szüleményei. Csodálkozom, hogy komoly lapok ilyen tendenciózus híreket közöltek. Ezek a családom és ellenem irányuló propaganda eredményei, amely propaganda jól ismert forrásból indult ki és amelyet a lapoknak mellőzni kellene. Mindez, amit monhatok.

Közeleg a villamos.

A kisvasut rendbehozását követeli a közlekedésügyi miniszter. — Tizmilliót kellene költeni a kisvasutra. — Májusig döntenie kell a városnak a közuti vasut dolgában.

(Saját tudósítónktól.) Mig itt a városházán hosszú és jórészt meddő tanácskozások folytak a városi villamos vasut létesítésének dolgában, addig a közlekedésügyi miniszter egy erélyes rendeletével olyan sürgősen megoldandónak deklarálta ezt a kérdést, hogy ha májusig nem történik döntés, ugy a miniszter egyszerűen beszünteti az aradi kisvasutat, amely mai formájában és lehanyagoltságában nem maradhat tovább. A dolog előzménye az, hogy a közlekedésügyi miniszterium egyik főinspektora, aki a miniszterium közuti osztályának megbízásából a vidéki városok közuti vasutjait ellenőrzi, Aradon járt és az itt szerzett ta-

paszतालatairól jelentést tett a miniszternek, aki a kisvasut derekas kijavítását rendelt. el. A miniszteri leirat felsorolja a végrehajtandó javításokat, amelyek mintegy tizenkét millió lejébe kerülnének a városnak, egyben közli, hogy ha május elsejéig nem végezteti el a város a javításokat, ugy a miniszter május 1-én beszünteti az aradi kisvasut forgalmát. A város vezetősége most azt kéri a minisztertől, hogy a kisvasutat a villamos vasut elkészítéséig hagyja meg mostani állapotában, egyben megsürgette a főpolgármester a villamos építésére és berendezésére reflektáló két céget hogy új ajánlataikat sürgősen adják be a városhoz.

Választásra készül a kormány

(Bucuresti, január 9.) A kormány tagjai tegnap értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, a parlament megnyitó üléseinek napirendjét. A kamara megnyitása után azonnal a választói törvényjavaslatot veszik tárgyalás alá, míg a szenátusban a legfőbb erdőigazgatóság felállítására vonatkozó törvényjavaslat kerül napirendre. A kormányhoz közel álló körök szerint a községi választásokat a közeljövőben megtartják, mert az az általános vélemény, hogy az egyesült ellenzék fuzióját csak ezzel a módszerrel akadályozhatják meg.

A semmitőszék ujéve.

(Bucuresti, január 9.) A legfeljebb semmitőszék tegnap nyitotta meg ünnepélyesen az ujévet a semmitőszék valamennyi bírójának és számos bucaresti-i ügyvéd jelenlétében. Buzdugán semmitőszéki elnök, a régensség egyik tagja nagy beszédet tartott, amelynek során hangoztatta a törvények helyes alkalmazásának fontosságát az igazságszolgáltatás terén. Kifejtette, hogy a törvények egységesítésének siettetése az ország érdekében áll, alapul véve a régi királyságban érvényben levő törvényeket. Meleg szavakkal foglalt állást a nők politikai egyenjogúsága mellett, ami egy modern társadalomban feltétlenül szükséges. Foglalkozott azzal a büntetőjogi paragrafussal, amely eltiltja az apa keresését és megállapította, hogy itt megfelelő reform szükséges, amelynek következtében az abortusok és gyermekgyilkosságok, valamint a szenvedélyben elkövetett büntettek számának csökkenése várható. Beszék még a munkabérszerződésekéről, kapcsolatban az ipar nagyarányu fejlődésével és erre vonatkozólag a törvény kiegészítését kívánja.

Cuza pernyertes lett a közoktatási miniszteriummal szemben

(Bucuresti, január 9.) Az ilfovi törvényszék ma tárgyalta Cuza professzor perét, amelyet a közoktatásügyi miniszterium ellen nyujtott be. A közoktatásügyi miniszterium ugyanis Cuza megkérdézeése és beleegyezése nélkül egyik könyvét kiadta. A törvényszék helyt adott a professzor keresetének és kétszázezer lej kártérítés és öt-ezer lej perköltség megfizetésére kötelezte a miniszteriumot.

Tizenkilenc foglya van a frankbotránynak.

A budapesti rendőrség letartóztatta a térképészeti intézet volt és jelenlegi parancsnokát. — Windischgraetz és Nádossy szembesítése. Ujabb feltűnést keltő kihallgatások történtek. — A francia kormány megnyugvással nézi az erélyes magyar akciót.

(Budapest, január 9.) A frankhamisítás ügye a hatóságok előtt már tisztán áll. A főbűnösök az ügyészség fogházának lakói s alig valószínű, hogy az a névsor, amelyet ma állítottak össze az eddig letartóztatott bűnösökről, jelentős mértékben szaporodna. Az idézések nyomán — főleg külföldi lapok részéről — beharangozott újabb szenzációs letartóztatások elmaradtak, mert kiderült, hogy több kombinációba vett előkelő férfi személye ellen csak a politikai hajsza kovácsolt vádakat. Történetek ugyan még ma is olyan kihallgatások, amelyek tápot adhattak újabb találgatásoknak, de a kihallgatottak vallomása és a nyomozás ezek ellen sem produkált olyan bizonyítékot, amelyek bűnösségük mellett szólottak volna. A nyomozás eredményével meg vannak elégedve a francia hatóságok is és bizonyos, hogy hamarosan sikerül véglegesen likvidálni ezt a nagyarányú botránnyos ügyet. A bűnösök rövidesen bíróság elé kerülnek és ott fognak felelni tettükért, amely nem egyéb, mint közönséges bankhamisítás, amelyért bizonyosan a büntetőtörvénykönyv legsúlyosabb büntetése jár.

Örizzetbe vett tábórnok.

A frankhamisítás ügyében különben még mindig újabb és újabb előállítások történtek, hogy a budapesti rendőrség tiszta képet nyerhessen a bűnügy minden fázisáról. Tegnap est, Hajts Lajos nyugalmazott tábórnokot, a tér-

képészeti intézet volt vezetőjét állították elő és kihallgatása után letartóztatták, majd az ügyészségre kísérték át. Hajts bevallotta, hogy tudott azokról a technikai munkálatokról, amelyek a frankhamisítással kapcsolatban folytak a térképészeti intézetben. Gerő László műszaki tanácsos mutatta be neki az elkészült hamis bankjegyeket, Hajts nagy érdeklődéssel szemlélte azokat, sőt egyes bankjegyek festését hibásnak találta és utasításokat adott a helyes színkeveréshez. A tábórnok azonban váltig tagadja, hogy anyagi előnyök miatt cselekedett volna és védekezése teljesen azonos azokéhoz, akiket már eddig is letartóztattak. Hajts tábórnok vallomásában különösen hangsúlyozta, hogy utóda Kurz nyugalmazott ezredes lett, aki ma is vezetője a térképészeti intézetnek, de ő semmit sem tudott a hamisítás ügyéről. Amikor Kurz átvette a vezetést, már régen befejeződött a frankgyártás és az összetört gépeket elszállították már az ócskavaskereskedőkhöz.

A letartóztatottak névsora.

Hivatalosan közlik, hogy a budapesti ügyészség fogházának a frankhamisítás ügyéből kifolyóan eddig már 18 lakója van. Ezek névsora: hg. Windischgraetz Lajos, dr. Nádossy Imre, Hajts Lajos, Szörcey József, Gerő László, Rába Dezső, Kovács Gáspár, Olchváry Jenő, Winkler István, ifj. Andor Endre, Virágh János, Parragh Ferenc, Hala József, Spanning

László, Velösi Béla, Ágoston Géza, Scharf Nándor és Kiss Lajos. Az utóbbi nyolc a térképészeti intézet alkalmazottai és négyüket tegnap tartóztatták le.

Francia nyilatkozat.

Gueyrand francia ügyvivő, aki Clichant budapesti francia követ távollétében vezeti a francia követség ügyeit, ma nyilatkozik a Nemzeti Újságban. Arra a kérdésre, megfelel-e a valóságnak, hogy Franciaország 400 millió frank kártérítést követel Magyarországtól, a követ leghatározottabb cáfolattal felelt:

— Erről szó sincsen, — mondta az ügyvivő. — Különös, hogy a mostani izgatott hangulatban a frankhamisítás dolgait illetően mindig a francia kormányra történik hivatkozás. Az ügy nem a francia kormány ügye, mert az nem diplomáciai és politikai ügy Franciaország és Magyarország között, hanem teljes egészében a Banque de France-ra tartozik, amely magánpénzüzet és amely kiküldte a maga részéről Jules Emmeryt, az intézet főellenőreit. A vizumkiadás beszüntetéséről szó sincsen. Információm szerint a francia közvélemény teljes higgadtsággal itéli meg a magyarországi eseményeket és tudja, hogy itt sem politikai, sem diplomáciai ügyről nincsen szó, hanem bűnügyről, amelyben a francia és a magyar rendőrség vállvetett munkával teszi meg kötelességét.

A lap munkatársa ezután még azt kérdezte az ügyvivőtől, hogy a bankjegyhamisítás ügye mennyiben lehet káros befolyással Franciaország és Magyarország viszonyára, a következőket válaszolta Gueyrand:

— Az ügy minden esetre nagyon sajnálatos és megériem, hogy a magyar közönséget izgalomba ejtette, de viszont nem szá-

bad szem előtt téveszteni, hogy következményeiben nem kell szűkösködni hatást gyakorolnia a két ország relációjára, mert ez a diplomáciai vonatkozásoktól külön választandó bűnügy és mindaddig, amíg a magyar kormány a mostani kifogástalan eréllyel hajlja végre a törvényes megtorló lépéseket és kérihetetlen szigorral sujt le a bűnösökre, semmiféle diplomáciai bonyodalom nem állhat elő. Mindenesetre a legjobb hatást teszi külföldön Bethlen államférfiúi erélye, amellyel az egész vonalon érvényt igyekeznek szerezni a törvény betűinek.

Párisi jelentés szerint Benoist és Vydal francia detektívek visszatérnek Olaszországba. Magyarországra és onnan Hollandiába. A rendőrség még nem adott hivatalos jelentést a nyomozás még folyamatban van és a sajtó képviselői előtt csak annyit jelentettek ki, hogy eddig Franciaországban nem került forgalomba hamis bankjegy. A hamisítványok könnyen felismerhetők, mert papírjaik vastagabb és nyomásuk a közép vörösebb.

Ujabb kihallgatások.

A frankhamisítás ügyében kihallgatták Páter Zadravetz István római katolikus tábóri püspököt, miután egyes jelenségek miatt arra következtettek, hogy tudomással bírt a bűncselekményekről. A püspök a rendőrségen előadta, hogy annak idején tudomást szerzett a készülő akcióról és arról a hazafiasnak mondott célról, amellyel a vádlottak védekeznek. Amikor azonban tudomására jutott, hogy milyen eszközökkel igyekeztek céljaikat elérni, a további közreműködést elhárította magától. Miután ilyen módon bűnpártolásról van szó, a rendőrség áttette az iratokat a tábóri püspök felett intézkedni hivatott hadbírószághoz.

TARCA

Szerelmem.

Irtá: TAMÁS ISTVÁN.

Özvegy Katonáné beadta a kulcsot.

— Nyisd ki a trimót és vedd elő a szalvétákat, — mondta a lányának és szuszakolva letpegett a boltba.

Elza megterített. Jobbról az anyjának, balról Bélának és maga mellé az asztalfőn Sándornak, a jogásznak. Béla és Sándor kosztkvártélyt élveztek Katonánétól, aki az udvari kis szobát bocsátotta rendelkezésükre. A fűszerüzlet ugyanis nem volt aranybánya. A fűszerüzlet csupán egy szürke bolt volt, amely lassan és lustán ment, akár az ökrösszekerek. A kosztosfiuk összesen annyit fizettek, amennyiből kitélt a leányzó havi ruhazámlája. A nők rendszerint hálásak annak, aki ruhához segíti őket. A fiúk ketten voltak. Elza rövid habozás után az idősebbikbe szeretett bele örülni. Elza minden tanévben szerelmes volt, de a szünidőkben sem pihent. Bélát, a kevésbé szimpá tikusat a lelkével fizette ki.

— Ne akarja bemocskolni tisz-

ta barátságunkat ilyen nyers valósággal — mondta üde szeméremmel, amikor a fiú vadul ostromolta.

Am Bélát nem lehetett aprópénzzel lekenyerezni. Intrikált, leskelődött és fenyegetőzött. A szerelmesek egy pillanatra sem érezhették magukat biztonságban. Az özvegy időnkint elutazott, saját kijelentése szerint „vidéki turákra”, igazabban pedig falusi tantíjához, akiktől élelmiszerekkel dusan megrakodva tért vissza. Ilyenkor Elza maradt az üzletben. Béla iskolában volt és Sándor felült a pultra Elza mellé. — Enyhe ruszlillat lengte körül őket. A datolyás láda védelme alatt csókolóztak. Közben kuncsaftok jöttek.

— Kérek élesztőt.

A fiú dühösen szolgált ki őket. Aztán becsapta az ajtót és vissza mászott a heringes hordó mögé. De alig ért össze a szájuk, új vevők nyomták le a kilincset.

— Van székfűszeg?

— Nincs! — üvöltötte Sándor.

— Anizsmag?

— Nincs! — bömbölte az ifjú, — egyáltalán semmi sincs raktáron! Mindenből kifogytunk!

A kuncsaft sértődötten távozott. De helyébe frissek jöttek. Harmadnap az olajos láda mö-

gött egy kis bádogtáblát talált Sándor, amelyen fekete betűkkel ez állt:

HALÁLESÉT MIATT ZARVA.

— Boldogult édesatyám temetésekor csináltattuk, — mondta Elza érzéssel.

A fiú szórakozottan dobolt rajta az ujjával. Nyílt a szoba ajtó. A küszöbön megjelent özvegy Katonáné.

— Elutazom, — jelentette ki, — a spájkulcs ott van az ablakpárkányon — és bucsucsókot lehelt a lány nyakára.

— Te, — mondta a fiú, ahogy az özvegy léptei elháltak a folyosón, — te — és meglobogtatta a bádoglemezt.

Elza szívzaggató nevetésbe tört ki. Ilyen veszedelmesen csak a szerelmes nők tudnak kacagni. Aztán már rohantak is a boltajtóhoz, a fiú behajtotta az ajtószárnyakat, lecsukta a reteszeket, feltette a keresztvasakat és kikapasztotta az uccai frontra a táblát:

HALÁLESÉT MIATT ZARVA.

Ez volt az első nyugodt délutánuk. Végkimerülésig csókolták egymást, amíg csak tudóvej bírták. Künt, az uccán, a járókelők megálltak a bolt előtt és megilletődve beszélgettek.

— Szegény, meghót a lánya, — mondták részvétellel, aztán tovább siettek, hogy máshol fedezzék élesztőszükségletüket.

Másnap bejött Pacorné, a szomszéd lábbelikészítő hitvese és borongó képpel szorongatta az özvegy kezét:

— Fogadja részvételem. Mikor lesz a temetés? *

Csak az előtte való napon adta ki a lelkét Katonáné legkedvesebb barátnője, a cirnos cicája és így magától értetődően mondta:

— Szegény kicsimet már elástuk a kertben.

— Hol? — döbönt fel a szomszédasszony.

— Hátul, a rózsafa alatt. Pacorné esseveszett sivítózással rohant ki az elátkozott házból.

A félreértések egyre halmozódtak. Az özvegy minden héten tömegesen kapta a részvétnyilatkozatokat. Az emberek, az ucca, a szomszedság pedig értetlenül ácsorgott a halál táblája előtt.

— Keményen sujtja őket az Ur, — mondtotta istenfélő baritonján Rezeda, a pék és keresztet vetett magára.

Ekkor hirtelen felcsattant a suszterné hangja, mint a félrevert lélekharang.

A rendőrség kihallgatta Gömbös Gyulát is, aki súlyos betegen fekszik Irányi-uccai lakásán. Gömböst beteggá tette, hogy a hamisításban résztvett néhány fiatal emberrel összeköttetésben állott és ezek egyike terhelő vallomást tett reá. Gömbös kihallgatása során hangsúlyozta, hogy a frankhamisításról előzetesen semmiféle tudomása sem volt és az egész ügyről csak az újságokból értesült. Eckhardt Tibor, a fajvédők másik vezére a fajvédők lapjában cikket írt, majd este beszédet mondott és ezekben feldicsérte a frankhamisítók bűncselekményét. Nekirontott a franciáknak is, akik detektiveket mertek Budapestre küldeni és követelte, hogy a francia rendőrség embereit utasítsák ki. A baloldali ellenzék elhatározta, hogy fellép Eckhardt ellen és amennyiben közzéadta nem emelnek ellene, akkor magánvád útján igyekeznek gátat vetni annak, hogy a büntetteket feldicséressék.

Hajsza a pénz után.

Windischgraetz hercegről megállapítást nyert, hogy valóságos hajsza indított nagyobb kölcsön szerzése érdekében. 18 milliárd koronát akart felvenni, de a pénzintézetek tartózkodó magatartást tanúsítottak. Hosszabb tárgyalásokat folytatott az Altruista bankkal, amelynek Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége a hivatalos neve, ahol azonban nem sikerült a kölcsönt megszereznie. A Magyar Földhitelintézetnél kapott azután kölcsönt, amelyet angol fontban adtak ki és az nem tett kevesebbet ki, mint 53.000 angol fontot. Windischgraetz azonban ebből az összegből előző tartozásait rendezte és csak legsuir-

gösebb, legterheesebb adósságaitól szabadult. A kölcsön ellenében azonban a herceg lekötötte nyolcezer holdas birtokát, sárospataki várát és egyéb biztosítékokat is adott, úgy, hogy a Földhitelintézet minden követelése fedezve van. A Földhitelintézetten kívül még egyéb tartozások is szerepel-

Hogy készült a hamis bankó?

A vizsgálat során megállapították azt is, hogy már egy évvel ezelőtt megkezdtek a hamis bankjegyek gyártását. A gépet Gerő László műszaki tanácsos vallomása szerint a térképészeti intézet egyik pincehelyiségében állították fel és egy hónappal később ugyan ott szerelték fel egy hatalmas nyomdai gépet is. 1925. június végéig terjedtek a kísérleti munkák. A gép vásárlásával együtt 400 milliót tettek ki az előzetes költségek. Julius elején már két gép működött. Naponta legfeljebb két-három órát dolgoztak a gépek. Minden egyes ívet külön alaposan megvizsgáltak. Ha a legcsekélyebb hiba volt valamelyik íven, az ívet azonnal megsemmisítették. Azok a hamis bankjegyek, amelyek július 15 és augusztus elseje között készültek, csaknem tökéletesek. Egy dolgot azonban nem tudtak megszüntetni. A papirosoknak nem tudták megadni a kellő finomságot, bár áztatásokkal és különböző technikai kísérletekkel, próbálták a papír selymes fogását megadni. A vegyi kísérletek nem vezettek eredményre. Gerő is megmondotta, hogy a papírral baj lesz, mert durva és szálas.

Csendes szembesítés.

Windischgraetz herceget és dr. Nádossy Imrét szembesítették egymással, mert vallomásaik el-

nek a Windischgraetz ingatlanok telekkönyvi lapjain és így második helyen az egyik fővárosi pénzintézet van bekebelezve két milliárd erejéig. Benoist és Vydal is megállapították, hogy a frankhamisítás célja nem volt más, mint Windischgraetz és társainak pénzügyi megmentése.

térést mutattak. A szembesítés minden drámai jelenet nélkül folyt le. Nádossy ugyanis azt vallotta, hogy a herceg aggodalmaj eloszlására néhány ezer frankost mutatott neki, amelyekkel azt akarta bizonyítani, hogy a hamisítás nem ismerhető fel. Nádossy az ezer frankosokat nagyon sikerülteknek találta, de kiderült, hogy a herceg félrevezette őt, mert nem hamis, hanem eredeti ezer frankosokat mutatott neki, akit ilyen szimpla fogással sikerült az ügynek megnyerni. Megállapítást nyert az is, hogy az egész ügybe, már a múlt nyáron beavatta Windischgraetz Nádossyt.

A magyar kormány helyzete.

Politikai körökben híre terjedt, hogy a frankhamisítással kapcsolatban részleges kormányválság lesz és kombinációk voltak arról, hogy Rakovszky Iván belügyminiszter, Pesthy Pál igazságügyminiszter és gróf Klebelsberg Kuno kultuszminiszter távoznak helyükről. A kombinációk sem tudtak a miniszterekkel szemben konkrét vádakat felsorolni és hivatalos helyről származó értesülés szerint az egész Bethlen-kormány szilárdan áll a helyén, sem részleges, sem pedig teljes kormányválságról szó sem lehet. Francia politikai körökben is higgadtan ítélik meg az eseményeket és az egész francia sajtó olyan szellemben ír, hogy a magyar Kormányban nincsen semmi köze néhány elvetemült ember bűncselekményéhez. A Quotidien és a Journal arról írnak, hogy a párisi emigránsok azok, akik Magyarország bűnének igyekeznek feltüntetni a frankhamisítást.

Apponyi tiltakozása.

Londoni jelentés szerint gróf Apponyi Albert a következő táviratot intézte a Daily Expresshez: — A frankhamisításnak s a frankhamisítóknak semmi közük a legitimizmushoz. Mi megvetjük a büntetőkönyvbe ütköző tisztességtelen dolgaikat, bármi is volt hamisításukkal a céljuk és bárkik követték is el azt. Az igazság nevében kérem, hogy cáfolják meg az ezzel ellentétes híreket.

Apponyi táviratához a Daily Express a következő megjegyzéseket fűzi: — A világhírű magyar államférfi nyilatkozata feltétlenül hitel érdemel, annál is inkább, mert a francia vizsgálat bebizonyította, hogy a Népszövetség ellenőrzése miatt sem a frankhamisítás, sem az Albrecht trónraemelését célzó törekvések nem részesülhettek állami támogatásban.

Prágai híradás szerint a párisi lapok ama jelentését, amely szerint Benes csehszlovák külügyminiszter a frankhamisítás ügyét a Népszövetséghez terjeszti, a csehszlovák kormány valószínűleg jelenti ki.

Kik a főbűnösök.

Kurz Sándor ezredes, a térképészeti intézet jelenlegi vezetőjét, — a legújabb jelentés szerint — szintén letartóztatták. Hajts tábornok ugyan menteni igyekezett utódját, de olyan súlyos vádak és gyanúk merültek fel ellene, hogy letartóztatása elkerülhetetlenné vált. A vád ellene az, hogy előzetes tudomása volt a frankhamisításról. A baloldali ellenzék pártok képviselői ma dr. Vázsonyi Vimos irodájában értekezletet tartottak, amelyen olyan határozatot fogadtak el, amely a fajvédő sajtó ellen irányul. Egyben elhatározták azt is, hogy tiltakoznak a Világ nyolc napos betiltása miatt és követelik a bűnösök teljes lajstromának kinyomozását. A határozatban hangsúlyozzák, hogy főbűnösöknek a hamisítás tervének készítőit tartják.

Szerelmesek tragédiája.

Megrendítő kettős öngyilkosság a szülői tiltakozás miatt.

(Odorhei, január 9.) Véres szerelmi dráma játszódott le tegnap a Székelyudvarhelyhez közel eső Betesti községben. Szócs Benjámin 19 éves fiatalember szerelmes volt unokahugába, Szócs Ráchelbe, aki szülei ellenzésére elhatározta, hogy felségül megy a szerelmeséhez. Mikor a leány komoly elhatározásáról a szülők tudomást szereztek, ismételtlen figyelmeztették a szerelmeseket, hogy inkább mindkét részről kitagadják őket, semhogy beleegyezzenek ebbe a házasságba. A két fiatal szerelmes tegnap este egy névnap estélyen találkozott egymással s ott egy alkalmas pillanatban elhatározták, hogy véget vetnek életüknek, ha már nem lehetnek egymásé. Kiszöktek a sötét udvarra, ahol a fiú kését négyszer egymásután beledöfte a leány mellébe, majd önmagán is két sebet ejtett. A halállal vívódó leány hörgésére figyelmeztetés lett házbeliek azonnal orvost hívtak, de a szerencsétlen Szócs Ráchel már nem lehetett segíteni. Szócs Benjámin sebesülése is igen súlyos, a szülői háznál vették ápolás alá.

Szélhámós álorvos.

Tolvajlásért letartóztatták Clujon (Kolozsváron.)

(Saját tudósítónktól.) Néhány évvel ezelőtt egy Constantinescu nevű elegánsan öltözött férfi jelent meg Aradon. A fiatalember Constantinescu földművelésügyi miniszter unokaöccsének adta ki magát és megszédítve egy aradi urleányt, feleségül vette. Néhány hónap múlva több tisztázatlan ügy hátrahagyásával eltűnt. Constantinescu, aki orvoshadmagnak adta ki magát, végigszélhámós-kodta egész Erdélyt s legutóbb Kolozsváron belopódzott dr. Goldberger orvos rendelőjébe és onnan egy mikroszkopot és egy 20.000 lej értékű aranyórát lopott el. A mikroszkopot egy Fogarasi nevű virslisnek adta el potomáron. A kolozsvári rendőrség mindkettőt letartóztatta és az ügyészség fogházába kísérte.

— Nézzék, hunye, ki hitte volna!

Mindenki odarohant a bolt egyetlen rácsos ablakához és ágaskodva bekukucskáltak. Általános elképedés ült ki az arcokra.

— Nahát! — mondta Pacoráné és nem tudott szóhoz jutni.

— Micsoda romlottság! — szörnyűködött a konkurens fűszeres — egy bestia ez a nő! Egy Mesalina!

És ott tolongtak a rács előtt éhes szemekkel, lábujjhegyen, míg csak be nem alkonyodott.

Az özvegy majd megőrült az emberek gunyos, sajnálkozó és sértő pillantásaitól és az örökös részvétnyilatkozatoktól. Nem értette a dolgot. Azt hitte csuffá akarják tenni, vagy bolondnak nézik. Végül is rájött, hogy mindez az ellenségeinek pokoli műve. akik az életére törnek. A környék népe viszont kezdett hozzászokni a fekete táblához. Az emberek mindig méltányolják az eredeti ötleteket. És így a fiatalok titka egy maradt az egész uccával. Így ment ez decemberig, amikor az özvegy egy téli délutánon váratlanul hazajött. Mint a drámai férjek. Nem revolver volt kezében, csak egy szatyor, tele friss dunai hallal. Az alkony már köddel vonta be az udvart. A lakásban nem talált senkit. Katonáné felhuzta a komót cipőjét és a halasszatyorral a kezében letotyogott a bolt-

ba. Az olajos hordó mögül halk kuncogás hallatszott.

Katonáné felhördült. A pulton kiterített kendőkön ott feküdt egyetlen édes gyermeke. Elza, a kosztosfiúval, olyan helyzetben, amelyre okvetlen muszáj fátyolt borítani. Hogy mit látott még Katonáné? Arra rendeljünk el zárt tárgyalást.

— Oh! — hördült fel az özvegy és hozzájuk vágta a szatyort.

A hideg, nyálkás halzapor nesztelenül siklott végig a lány meztelen testén. Enyelgő nimfa volt ebben a pillanatban.

Az özvegy ütésre emelte a karját. Ez a lendület azonban sohasem ért véget, megfagyott a fele utján, mert Katonánét utközben megütötte a guta. Egyetlen csapással. Az özvegy végszó nélkül jobblétre szenderült. Másnap az egész ház gyászba öltözött, korporsót rendeltek, koszorukat és kitették a boltajtóra a fekete táblát:

HALÁLESET MIATT ZÁRVA.

A szomszédok nagyot nevettek, amikor reggel megpillantották a jólösmert táblácskát.

— Nahát ezek a telhetetlenek, már kora hajnalban kezdik — mondta diszkrét röhejjel a pékné és beleskelődött a rácsos ablakon.

A gyászházban és temetésen természetesen nem jelent meg senki.

Windischgraetz - adomák.

A most történetben élő Windischgraetz Lajos hercegről egész sereg csipős anekdota járt szájról-szájra, amelyet most újból sűrűn emlegetnek. Egynehányat itt adunk:

Jól ismerték Sárospatakon Windischgraetzet. Windischgraetz nem igen szerette Sárospatak népe. Ezeknek a keménynyakú kurucoknak már az sem igen tetszett, amikor atyja, az osztrák generális — a szabadságharcot letipró hirhedt hős fia — a Betzenheimoktól megvett, a hétszázszentendős történelmi kastélyt, amit valamikor a Lorántffy Zsuzsánának, Perényiek laktak s amelyiket Rákóczi Ferentől koboztak el a kurucharcok összeomlása után.

A Windischgraetz névvel nem lehetett bárki is népszerű a Kazinczy, Tompa, Kossuth öreg kolégiuma városában. A legkevésbé volt pedig az Lajos herceg. Amikor felépett legutóbb képviselőjelöltnek és rengeteg pénzzel, két tucat képviselő korteskedésével már-már megvette a népszívét, ilyen plakátokat csináltak ellenfelei:

Ne higgyetek, magyarok, Windischgraetznek! Olyan ember ő, akinek szájában káromkodássá válik az imádság is és kezében hamis pénzzé a körmőci arany!

Windischgraetz herceg vagy macedon pincér? Windischgraetz herceg hosszú ideig az Andrássy Gyula legszemélyesebb hívei közé tartozott, de minthogy léptenyomon elárulta őket, alaposan utálták és lenézték ezt a lerázhatatlan jóbarátot, különösen Hadik János nem szívelhette soha s örökös röhögéséről Vigyori hercegnek nevezte el Windischgraetzet, akit különben bizalmas köre Indiszkretz hercegnek és herceg Moral Insamitynek is titulált.

Amikor már majdnem miniszterelnök lett, „barátai“ a király egyik bizalmasát kérék fel, hogy akadályozza meg ezt a képtelen, veszedelmes tervet. El is mondott az udvari ur a hercegről mindent, Károly király azonban makacsul ragaszkodott hozzá és indignálódva kérdezte:

— Hát kiben bízzam meg, ha egy Windischgraetz hercegen sem bízhatnám?

— Felső — felelte a király bizalmasa. — Windischgraetz a háború előtt mint kém pincérkedett Szerbiában, sőt Macedoniában is és a hercegből macedon pincérré való ez átváltozás oly csodálatos módon sikerült, hogy — úgy látszik — a Windischgraetz herceg maradt odalent Macedoniában és aki visszajött, aki itt él köztünk: az a macedon pincér és semmi esetre sem egy herceg Windischgraetz.

Pénzhamisítás hazugságából. A véderóvita idején az ország legnépszerűbb embere volt Takács Zoltán, az ifjuság vezére. Banne látták ősz kurucok épen úgy, mint a malomajak politikai csizmadiái a függetlenségi törekvések eljövendő államférfiját. Telve voltak arcképeivel a hazafias kiraka-

tók és népdal örökté meg a nevet.

A tehetséges, de velejéig romlott ember azonban csalásokba, majd pénzhamisításokba keveredett. Amikor — már nem is először — bíróság elé került, nagy hangon szavazta, hogy csak azért hamisított bankjegyeket, mert így az „átkos közösgy“ egyik fundamentumát, az Osztrák-Magyar Bankot akarta tönkretenni. Hivatkozott Pittre, aki angol miniszterelnök léte frankot hamisított politikából és Nagy Frigyesre, aki meg osztrák pénzt hamisított. Zsitvay, a bírói tanács elnöke, végre is megunt a furcsa védekezést és rászólt:

— Mondja, vádlott és Pitt is.

meg Nagy Frigyes is pezsgőre, szeretőkre költötte az így szerzett pénzt?

— Bizonyára nem — felelte Takács Zoltán. — Pitt és Nagy Frigyes megelégedhettek azzal, hogy életükben jól ellássa őket nemzetük s haláluk után hallhatatlanná tegye őket a történelem. Én, szegény magyar forradalmár, azonban kénytelen voltam előlegget engedélyezni önmagamnak... — Amit nyugtázni is fog Önnek — fejezte be a Takács mondatát Zsitvay Leo — nem ugyan a történelem, hanem a budapesti királyi törvényszék, mint büntető bíróság.

Nyugtázta is négy és féleves fegyházzal.

Hajsza egy milliós örökös után.

Fantasztikus história, amelyben egy német vezérkari tiszt, halálos autóbaleset, szerelem, élet, halál, örökség, nagy vagyon szerepel.

(Saját tudósítónktól). Ha regényíró írta volna meg, kritikusi okvetlen courts-mahlersággal vádolnák, így azonban, hogy állítólag az Élet produkálta az alábbi romantikus és drámai fordulatokban gazdag regényt — a szigorú kritikus felveszi a gyorsan nagyoló riporteri tollat és hűségesen lemásolja a fantasztikus, szinte hihetetlen történetet:

Esztendőkkel ezelőtt történt volna: *Gazsy József von Fernbach* volt porosz vezérkari százados autókirándulásra invitálta barátait: *Madaras-Beck* Aladárt és nejét *Szász Adélt*, valamint *Kalb* főhadnagyot. A négy tagú társasággal vígan repült az autó a sima országuton, amikor egy kereszteződésnél hirtelen szeker került a rohamó gépkocsi útjába. A sofőr gyorsan rántotta meg a kormánykereket és a következő pillanatban az autó és utasok gurultak lefelé a magas töltésről. A sofőr és *Kalb* főhadnagy nyomban szörnyethaltak, *Madaras-Beck* és *von Fernbach* kapitány súlyosan megsebesültek, míg *Beckné* csak könnyű sérülésekkel szabadult a katasztrófából. A kapitányt halálos sebével *Madaras-Beck* kurticsi lakására vitték, a hol *Beckné* és az előhívott orvosok vették ápolás alá úgy őt, mint az ugyancsak súlyosan sérült házigrófát. *Von Fernbach* napokig feküdt eszméletlenül és orvosai lemondtak életéről.

A haldokló vallomása.

Három nap mulva magához tért kábulatából *von Fernbach* kapitány és érezve a halál közelségét, végrendekezni óhajtott. Gyenge hangon kérlette *Beckné*:

— Asszonyom, tudom, hogy csak pár óra van hátra az életből és mielőtt meghalok, fontos vallomást kell tennem Önnek négy szemközt. Kérem, küldjön ki mindenkit a szobából.

Mikor egyedül maradtak, a haldokló megragadta *Beckné* kezét és lázasan, gyorsan kezdett beszélni, mintha attól félne, hogy a Halál csontkeze idő előtt bezárja a száját:

— Kérem, teljesítse egy haldokló utolsó kívánságát, keresse fel ha a világ végéről is a feleségemet, akinek élve nem kellett. Talán a halálomnak hasznát fogja venni.

Elmondta aztán, hogy mint német vezérkari tiszt Magyarországra került és hivatalos ügyben néhány hétig Aradon tartózkodott. Itt ismerkedett meg egy *Szőllőssy Simon Rózi* nevű urileánnyal, aki egy erdélyi földbirtokos leánya volt és akkor egy aradi autógyárban mint tisztviselő nő működött. A kapitány szerelmes lett a csinos leányba és feleségül vette. Néhány évi együttélés után a házastársak között kontroverzia támadt és különváltak. Ez mintegy 5—6 évvel ezelőtt történt. Az asszony eltűnt — hír szerint Marosvásárhelyre ment — és férje hiába küldözgette címére a kérék, könyörgő levelek légióját. A levelek felbontatlanul érkeztek vissza: „címzett ismeretlen“.

Elhalálon rebegté az utolsó perceit élő kapitány:

— Pedig hogy szerettem... most is... mindig. Ha Istent ismer asszonyom, kutassa fel őt, adja át neki egy haldokló üzenetét és minden földi vagyonomat...

Milliomos örökös nő keresetlik.

Madaras Beckné a szerencsétlen porosz tiszt halála után mindent elkövetett, hogy *Szőllőssy Simon Rózi* hollétét felkutassa. Az esztendőkkig tartó lelkiismeretes kutatás azonban sikertelen maradt — *Gazsy Josef von Fernbach* özvegyét nem tudta megtalálni. Tanácstalanságában végre is az *Aradi Közlöny* szerkesztőségéhez fordult, hogy a nagy nyilvánosság segítségével talán könnyebben nyomára bukkanhat a milliomos örökösnek.

Madaras-Beck Aladárné levelet írt az „Aradi Közlöny“ szerkesztőségének és arra kér bennünket, legyünk segítségére egy haldokló utolsó kívánságának teljesítésében.

— ... Nagyon nehéz terhet bízott reám *Gazsy* barátunk — írja levelében *Beckné* — Aradon és Marosvásárhelyen három-három bankban vannak elhelyezve ékszerai és értékpapirjai, amely kincsek a végrendelet értelmében ismeretlen helyen tartózkodó feleségét illetik. Ezeknek a jelígs be-tétkönyveknek átadását bízta reám *von Fernbach*. Milliokról van szó és én nem szívesen hordozok magammal ilyen értékes, felelősség-terhes okmányokat. Na

gyon kérem az „Aradi Közlöny“ igen tisztelt szerkesztőségét, legyen segítségemre az ő nagy nyilvánosságával *Szőllőssy Rózi* ur-nő megkeresésében...

Ime egy többmillióos örökség, amely hónapok óta hiába keresi gazdáját. Kérünk mindenkit, aki netalán tud valamit a keresett ur-nő tartózkodási helyéről, közölje azt levélben *Madaras-Beck Aladárnéval* (Arad. Főposta, post-restant).

MULATSÁG

Báli naplár.

1926. január 16-án: AMTE-bál a Központiban; Kereskedelmi Utazók Egyesületének táncestélye a Fehér Keresztben

1926. jan. 23-án: Fabál a Központiban. Themes Béla táncanár jelmezbálja a városligeti kioszkban.

1926. január 30-án: Román Nőegylet estélye a Fehér Keresztben; Vasas-bál a Központiban.

1926. február 6-án: Iparosok és kereskedők bálja a Fehér Keresztben; Altiszti bál a Központiban.

1926. február 13-án: ... bálja a Fehér Keresztben.

1926. február 15-én: Katolikus-bál a Fehér Keresztben.

1926. február 26-án: Kereskedelmi alkalmazottak bálja a Fehér Keresztben.

— Jelmezestélyek. Jól sikerült két jelmezestély volt ma este Aradon. *Gencsy Béláné* táncanárnő a Központi nagytermében, *Deutsch Sándor* táncanító pedig *Szent Pál-uccai* helyiségében rendezett jelmezestélyt, amelyek nagy látogatottság mellett, igen jól sikerültek.

— Nem kételkedünk az Aradi kereskedelmi utazók által rendezendő táncmulatságnak sikerében, mert az utazóknak a foglalkozásukkal járó agilitásuk biztosíték arra, hogy az idei szezon legsikerültebbnek ígérkező táncmulatságán minden résztvevő jól találja magát. Ezen mulatság 1926. január 16-án lesz megtartva a „Fehér Kereszt“ nagytermében.

— Az AMTE jubileumi nagy bálja január 16-án a Központiban. Akik tévedésből meghívójukat még nem kapták meg, azt átvehetik *Maidt Emil* divatkereskedésében.

— Fabál! Január 23! Központi szálló! A fások ezuttal a közóhajnak kívánnak eleget tenni, midőn hagyományos báljuk az idei báli szezon legelső jelmezes táncestélye lesz. A fások bálja mindig a báli szezon legsikerültebb mulatsága volt és agilis rendezőségük ezuttal is mindent elkövet, hogy egy nagyszerű est emlékeivel gyarapítsa eddigi sikereit.

— *Themes* jelmez-bálja január 23-án az aradi városligetben.

— Az aradi Ipartestület az idén nem tartja meg szokásos bálját, hanem ehelyett február 7-én, vasárnap este a Fehér Kereszt szálló nagytermében az aradi iparos aggménház javára táncal egybekötött nagyszabású teaestélyt rendez.

Pompásan sikerült az első ideai Nagybal.

Az aradi izraelita jótékony nőegylet műsoros estéje a Fehér Keresztben.

(Saját tudósítónktól.) Az ideai báli szezon első „nagybálja” szombaton este folyt le a Fehér Kereszt nagytermében. Az aradi izr. jótékony nőegylet rendezte hagyományos sikeres műsoros táncestélyét, amely sikerrel, jó hangulatban jóval túlemelkedett az eddigi bálakon. Az estély lefolyásáról munkatársunk a következőkben számol be:

Este 9 óra tájban már gyors egymásutánban érkeztek autók és kocsik az estélyi ruhás vendégek száival. A Fehér Kereszt ez alkalomra pompásan felkészített nagyterme pazar fényben ragyogott, a parketten káprázatos szépségű tolették és pompásan vasalt, vakító plasztronu frakkok nyüzsögtek. A nagyterem tömve volt a város társadalmának elitjével. Hatalmas csillárok fénye a szép asszonyok, leányok szemén, hófehér karok és vállak márványán, szikrázó ékszerek tüzeiben villogott... A csendes társalgási hang állandó, zsongó morajja folyt össze, amelyet diszkrétén ütemezett a halk zene.

Este 10 órakor gonggítás jelezte a műsor kezdetét. Szilágyi Magda kedves prólogusa vezette be az előadást és a szeretetreméltó közvetlenséggel elmondott bevezető csevegés egy csapásra meleg hangulatot teremtett a nézőtérben. Nagy derűtséget keltett a prologban szereplő okos kis foxi, amely Szilágyi Magda énekére táncolt. Töllösy Magda, a nagyszerű tehetségű aradi csodagyerek kiforrott művészettel és csodálatos virtuozitással előadott hegedűszámai valóságos frappirozták a közönséget, amely percekig tapsolt a 13 éves művésznőnek. A hegedűszámokat dr. Szelle Károly kísérte zongorán nagy zenei intelligenciával. Ugyan csak az ő zongorajátéka festette alá Fetter Irén operaénekesnő pompás énekszámait is. Az ismert és elismert aradi énekművésznő Brediceanu klasszikus szépségű szerzeményét: „Floare fin, floare trecin” és „Pe sub flori ma leagana” című dalműveit, majd Karucz János: „Valamikor régen”... kezdetű dalát énekelte igen nagy sikerrel, felviharzó tapsáradat közepette. Azután újból Szilágyi Magda következett, aki Ady Endre néhány megérző erejű költeményét szavalta el és az érzéssel, rutinnal és kifejező organummal előadott versek mély hatást keltettek.

A műsor szenzációja a Csokoládé-revü előadása volt. Hetek óta tartó próbák és studiumok után került előadásra ez a pattogó ütemű énekes, táncos és látványos revü, amelynek hatalmas sikere Deutsch Mancsi művészetét, energiáját és hozzáértését dicséri. A bájos kis görök stilusos és izléses kosztümjei, az eleven gyorsasággal perdülő ének- és táncszámok, a műkedvelő jazz-band ritmikus erejű zenéje egyaránt elősegítették a revü pompás sikerét. A négy fő-gör, akik elragadó közvetlenséggel mozogtak a színpadon: Farkas Lili, Deutsch Böske, Selean Neili, Cighi Sári voltak. Üdítő látványt nyújtott a tiz kis gör: Fischer

Boriska, Székely Klári, Klein Lili, Assael Elza, Eisler Lili, Reich Boriska, Eiser Rózsi, Halpern Aranka, Haas Olga és Friedmann Magda. A revü keretében nagy tetszést keltettek táncikkal Mahler László és Karácsonyi József. A műkedvelő jazz-band kitünő és hatásos szereplése általános feltűnést keltett. Tagjai: Deutsch Oszkár, Keppich István, Stauber István, Eckstein Imre. A közönség tomboló tapsokkal jutalmazta a minden tekintetben pompásan sikerült műsorszámot.

Befejező számul temesvári vendégek: Ungár Lidi, Kotzander Ernő és Lám Hanzi pattogó ütemű és kitünően betanult angol táncot lejuttak, amelyet nagy tetszéssel fogadott a közönség.

A műsor lepergése után a büffé és bar-asztaok köré telepedett le a közönség, ahol izes falatok és jó italok várták őket, majd kezdet vette a tánc, amely kitünő hangulatban a reggeli órákig tartott.

A bálon megjelentek Georgescu János közigazgatási vezérfelügyelő, Aradvármegye prefektusa, dr. Lázár Ágoston alispán és dr. Robu János főpolgármester.

A bál publikumát a pezsgő-asztalnál: Schreyer Viktorné, Fejér Gáborné, Stauber Józsefné, dr. Lukács Jenőné, Domán Sándorné, dr. Antal Györgyné, Kardos Gézáné, Scitz Tivadarné, Havas Sándorné, Roth Zsigmondné, dr. Seidner Frigyesné, Löbl Jánosné, Deutsch Andorné és Rácz Gyuláné; a büffé-asztalnál: Winternitz Jenőné, Steckl Adolfné, Weisz Mihályné, dr. Székely Károlyné, Friedmann Gyuláné, Rényi Tiborné, Schwarz Benőné, Ritter Árminné, Halpern Miksáné; a bar-asztalnál: Székely Andorné, Kornis Mártonné, dr. Török Dezsőné, özv. Mann Adolfné; a trafiknál: Mairovitz Emilné; a cukrászdában: Kotzander Ignácné, Csillag Lajosné, Pick Ernőné, dr. Keppich Jakabné, Czukor Lászlóné, Schwarz Hermanné, Haralamb Henrikné és Ráskai Miksáné látták el mindennel. Ani szem s szájnak ingere. Az estélyen a következő hölgyek jelentek meg:

Urasszonyok: Georgescu Jánosné, dr. Lázár Ágostonné, dr. Robu Jánosné, özv. Antal Zsigmondné, gróf Woracziczky Jánosné, Kintzig Jánosné, báró Bohus Zsigmondné, Vásárhelyi Janka, Stauber Józsefné, dr. Szalay Károlyné, Fejér Gáborné, dr. Stauber Andorné, Nasta Victoriné, Weil Józsefné, Klein Miksáné, Glück Józsefné, dr. Bogdán Virgílné, Holländer Alfrédné, dr. Weil Károlyné, Erényi Tivadarné, Bogdánffy Béláné, Buttykay Menyhértné, dr. Vajda Ivánné, Vajda Józsefné, Wolfner Lászlóné, Schauer Jakabné, Gellért Jenőné, Herzfeld Alfrédné, Princz Jakabné, Varga D. Daniné, Kleinhändler Ábrissné, Gerő Béláné, Szamek Mórné (Timisoara), Braun Gusztávné, Jacobi Gyuláné, Halpern Miksáné, Földes Sománé, dr. Kerpel Vilmosné, dr. Hoffmann Lajosné, Weisz Lipótné, Ungár Sándorné, Wagner Richardné, Assael Károlyné, Székely Andorné, Holzer Jenőné, Boross Jenőné, dr. Gara Árminné, Faragó Rezsőné, Székely Dezsőné,

özv. Kiss Andrásné, dr. Szelle Károlyné, Schreyer Viktorné, Ábrahám Simonné, Domán Sándorné, dr. Antal Györgyné, Lányi Izsóné, Neugut Lászlóné, Gross Józsefné, Neumann Miksáné, dr. Székely Károlyné, dr. Werner Sándorné, Schwarz Józsefné, Weinberger Kálmánné, Gottlieb Jenőné, Krausz Lipótné, özv. Grünbaum Leoné, Kálmán Andorné, dr. Ungár Adolfné (Timisoara), Gartner Józsefné, Kellner Béláné, dr. Török Dezsőné, dr. Kilényi Albertné, Porzsolt Jenőné, Pick Ernőné, Köhalmi Béláné, Földes Lászlóné, özv. Rosenberg Arnoldné, dr. Zeiner Gusztávné, Kulpin Ferencné (Békéscsaba), Holló Frigyesné, Stein Józsefné, Rajz Jenőné, Révész Lászlóné, Bársony Andorné, Sándor Ivánné, Vañian Stella, Flamm Miksáné, Steiner Józsefné, Havas Sándorné, Schulhof Andorné, Kintzig Gézáné, Kemény Györgyné, Fejér Gáborné, Lakatos Jenőné, dr. Nádai Imréné, Weisz Károlyné, Deutsch Arthurné, dr. Windholz Béláné, Frigyes Vilmosné, Reismann Jenőné, Rosenberg Arthurné, Weisz Sándorné, Stern Ferencné, Szenes Henrikné, Sámuel Arnoldné, László Imréné, Mairovitz Mártonné, Pollák Sándorné, Vámos Miklósné, Vajda Bertalánné, Rosenfeld Gézáné, Steiner Rezsőné, Székely Andorné, Kun Józsefné, Sebestyén Lajosné, Dénes Vilmosné (Timisoara), Földes Béláné, Guttman Oszkárné, dr. Grünfeld Edéné, Grünfeld Mártonné, Weil Edéné, dr. Singer Lajosné, dr. Salgó Miksáné, dr. Deutsch Izsóné, Seidner Sándorné, dr. Jáegerer Sándorné (Timisoara), Csiky Jánosné, Palkó Józsefné, Schwarz Béláné (Oradea-mare), özv. Löbl Gyuláné, Löbl Jánosné, Genser mérnökne, Fenyves Károlyné, dr. Wiener Mártonné (Timisoara), Németh Istvánné, Laczay Endréné, dr. Moldován Szilviuszne, dr. Simó Károlyné, Brasch Aladárné, Schwarz Manóné, Meer Árminné, dr. Werner Miksáné, Lakatos Aladárné, Zikó Jánosné, dr. Krenner Zoltánné, Farkas Árminné, György Ignácné, Kardos Jenőné, dr. Fuchs Albertné, dr. Ujhelyi Józsefné, Haász Albertné, Oláh Sándorné, Ottovay Józsefné, Kemény Ferencné, Apponyi Gyuláné, Bockné, Fein Oszkárné, Dehelean Adorjáné, dr. Kardos Gézáné, Barna Istvánné, Haralamb Henriné, Vértés Henrikné, Deckner Hermanné, Bérczy Károlyné, Schwarz Arthurné, Nagy Lajosné (Pankota), Aczél Ferencné, Sztanity Györgyné, Kain Imréné, Klein Imréné, dr. Klein Márkné (Timisoara), Bernády Mihályné, Kardos Miklósné, Fleischer Miklósné.

Urleányok: Báró Neuman Marika, Bogdan Emmy, Stauber Mancsi, Probst Erzsébet, Berger Teri, Vajda Baba, Princz Emma, Büchler Margit, Kovács Alice, Halpern Aranka, Becka Anna, Reier Etelka, Roth Irmus, Kiss Anca, Fodor Rózsi, Berger Zsófi, Bonyhádi Böske, Schwarz Klári, Nasta Lucia, Lorenz Vilma, Grünbaum Annie, Schmidt Rózsi (Szeged), Gross Ellen (Nagyvárad), Karácsonyi Lenke, Halpern Loli, Bánfi Irén, Morgenstern Irmuska, Wiegenfeld Iri, Meer Duci, Lippich Nóra, Medveczky Margit, Radnai Ili, Haász Böske, Ottovay Ciria, Matusik Lenke, Matusik Klári, Salgó Ilka, Hirschmann Saci, Mihályi Magda, Szameth Juliska (Lugoj), Róna Magda (Temesvár), Holló Böske, Rajz Magda, Ré-

vész Ilonka, Deutsch Klári, Dénes Ilonka, Stern Böske, Stern Mancsi, Pollák Saci, Steiner Boriska, Steiner Hermína, Szilárd Mancsi, Weininger Lonci, Scheiner Piri, Gerő Bözse, Brennberg Ursel (Berlin), Klein Mária, Weinberger Anny, Pollacsek Bini (Bécs).

A bál pompás sikere érdekében a rendezőség — özv. Antal Zsigmondné elnöknő, dr. Stauber Andorné és Münz Mártonné alelnöknők vezetésével — elismerésméltó munkát végzett.

Igy fest a modern házasság

Különös válpörök a francia bíróság előtt.

(Páris, január 9.) Ijesztően felszökött a válások száma Franciaországban. Különösen a párisi bíróságok vannak túlterhelve, amelyek előtt a leghihetlenebb okokból kéri a felek házasságuk felbontását. Jellemzésül csak két esetet közlünk:

Egy kereskedő összeveszett a feleségével és azzal hagyta a szobában, hogy lemegy a pincébe és bujában csapra üt egy hordót. Az asszony sokáig várta, de a kereskedő egy óra múlva sem jött fel a pincéből. Nyugtalanág fogta el és utána sietett, hogy megnézzze, mi történt. Borzalmas látvány tárult elé. A férfi felakasztotta magát a pince mennyezetére és eltörtült arccal kalimpált a kötélben. Az asszony gyorsan elvágta a kötelet. A kereskedő, amikor eszméletre tért, nem tudott hova lenni a hálálkodástól, amiért felesége megmentette az életét és megfogadta, hogy ezután sem öngyilkos nem lesz, sem veszekedni nem fog. Az asszony azonban nyomában elhagyta férje lakását és válpörrel indított ellene. A megokolásban elmondja, hogy a látottak után képtelen férjével együtt élni. A bíróság nem döntött még, vajjon ezen az alapon kimondja-e a válást, hanem orvosi szakértők elé utalta az ügyet.

Egy másik eset épületes fényvet egy ultramodern házasságra. A férj hűtlenség miatt indított válpörrel. Az asszony kijelentette, hogy eszeágában sincs felbontani a házassági közösséget, mert hiszen jogszerűen járt el, amikor hűtlen volt. Fel is mutatott egy különös házassági szerződést, amelyben a férj az esküvő előtt írt alá vele együtt. A szerződésben a férj beleegyezik, hogy felesége bárhol szórakozást kereshet, ha ugyanezt neki is megengedi. Arról ő — fejtette ki az asszony — nem tehet, hogy férjének még nem támadtak ilyesféle igényei. A bíróság természetesen érvénytelennek jelentette ki ezt a szerződést, de mindjárt utána azt a meglepő ítéletet hozta, hogy a tiszteltreméltó férj és feleség érdemtelen a házasságra és ezért, még ha nem is akarnák, megszüaditja őket egymástól.

— Ötven százalékkal megrágultak a gyógyszerek. Megirtuk, hogy a gyógyszerészek memorandumban kérték az 1923-ban megállapított gyógyszerárak revízióját. — Az egészségügyi miniszterium döntését ma kapták meg az aradi gyógyszerészek, a miniszter az eddig érvényben volt gyógyszerárakat átlagban ötven százalékkal felemelte.

HIREK

Bankközgyűlések hajdan és most.

Kedélyes mérlegmunkálatok. — Közgyűlési lunch. — Amikor a banktisztviselők vigan éltek.

Az évről-évre munkálatok a bankokban még javában folynak, a tisztviselői megfeszített erővel dolgoznak az éjszakai órákban is, hogy minél hamarabb elkészüljön az osztalék- és tantiémáldást hozó mérleg. A békeévekben a fárasztó és nagy figyelmet igénylő mérlegmunkálatok a kedélyesség jegyében folytatók le és a kollegák kölcsönösen igyekeztek egymás munkáját megkönnyíteni. Az aradi első takarékpénztárnál a régi időkben ilyenkor benn a bankban vacsoráztak a tisztviselők és házilag készült a finom csirkepaprikás meg a tejsavas pogácsa. Ottenberg vezérigazgató szintén velünk tartott és kijelentette, hogy Bécsben a Sachernél sem evett különben. A borocskáról Müller Károly, a bank ügyésze (később Aradváros képviselője) gondoskodott, kinél sajáttermésű fehér- és vörös borai nagy kancsókban álltak az asztalon. Müller maga is jelen volt a vacsorákon, melyek sokszor éjjel utánig is tartottak. (Mégis meg lett a mérleg és volt nagy osztalék!) A későbbi években vacsorapénzt kaptunk. Egy huszadkoros járt a zárlat tartására, gyakornoknak és cégvezetőnek egyformán. (Szinte hihetetlen!) Akkoriban ez is nagy pénz volt, tiszta mellettként érte a színházba jó helyre. És ha figyelembe vesszük, hogy a mérlegmunkálatok idején minden hivatalnoknak havannaszivar dukált, ne csodálkozzunk, ha a tisztviselőket azt kívánták, hát többször az évből volna elrendelve a bilancirozás. Egy alkalommal Ottenberg vezér megelégedett a gyűrűs szivarokról és már azt hittük, hogy végleg füstbe ment a finom füstölőnyál. Ottenberg fel is alá járkált a pénztárteremben, nagyon türelmetlen volt ő ilyenkor, amíg nem látta az eredményt.

— Jakabffy ur, maga mivel foglalkozik? kérdezte régi, jó kollegámtól, aki jelenleg az Erdélyi Hitelbank pénzváltójának a főnöke.

— Gondolatorvasással — felelte Jakabffy — és azt is általában, hogy méltóságos urnak mi a szándéka most. Ottenberg biztatta, hogy csak mondja meg, ő is kíváncsi rá.

— A zárlati szivarokat szétosztani, szót reményteljesen Jakabffy. És csakugyan pár perc

— Bomlás a magyar ellenzékben. Budapesti táviratozzák: Szilágyi Lajos a kispolgárok és földművesek pártjának helyiségében nagy beszédet mondott, ahol a párt nyolcvan tagu vezetősége jött össze értekezletre. Szilágyi beszédében hangoztatta, hogy a parlamenti ellentétek miatt a

mulva minden iróasztalon 4—5 havanna pihent. Jakabffy dupla adagot kapott. — A közgyűlésre nagy előkészületek történtek. Mindenkire jutott egy-egy szerep. Szép hivatása volt a közgyűlési lunch rendezőjének, mert híresek voltak az aradi első közgyűléseiről is, hogy micsoda mesébe illő lukullusi ételekkel és italokkal vendégelték meg ott a részvényeseket. A Fehér Kereszt (Nagy Lajos) és Záray Géza gazdasági kreációját, a kecségék, tokok és balatoni fogások minden elképzelhető változatban, Éles Armin és Fejér Gyula legdrágább csemegéit, Törley-pezsgek, francia cognacok, Domány József legjobb fajborai és sziklabora (utóbbira az öreg ur nagyon büszke volt), Weisz Mór és Fiai pompás likörjei, pálinkái és cukorkái, a Mihály-cukrászda által külön célra készült zserbósütemények és torták beláthatatlan sora a virágokkal díszített fehérasztalon valóban pompás látványt nyújtott. A tisztviselői irányában hangoztatott atyai gondoskodás ez alkalommal reális alakot öltött, a mennyiben résztvevőkre fejéknél 10—10 üveg bor, likör és cognac vegyesen már eleve félretételt. A közgyűlés különben üneplés hangulatban folyt le és az intézet fejlődését és a vezetőség érdemeit kiváló szónokok méltatták. A gyűlés vége felé a jelen voltak egyenként szállingóztak a büfébe. Egy közismert aradi tőkepenzes sosem várta be a közgyűlés végét, ő volt az első aki végigkóstolta a pazar asztalokat. Mire a gyűlés véget ért, már fogta a kalapját és azzal, hogy „nekem ebből már elég volt” távozott. Annyi szivar és cigaretta fogyott el ilyenkor, hogy abból egy kis különlegességi trafikot lehetett volna berendezni. A többi aradi pénzintézet közgyűlésein is nagyszámban jelentek meg a részvényesek. Volt ott is bőven hangulat, szivar, cigaretta, cognac, pogácsa és — osztalék.

Idővel megszűntek a lakomák, a szivarok egyre gyérebbek lettek és a pénzintézetekre is nehéz idők következtek. A vásár- és ünnepnapi dátumból szinte hétköznap lett és a közgyűlések most már csak arra jöttek, hogy eleget tegyünk a törvény rendelkezésének és az alapszabályokban foglalt előírásoknak. (Lukács Emil.)

várakozás álláspontjára kell helyezkednie. A demokratikus blokk felbomlásáról kijelentette, hogy Kéthly Anna beszéde csak gyorsította a likvidálás végrehajtását, de a blokkot nem ő robbantotta fel. A párt négy képviselőtagja: Baross János, Hegyegi Kiss Pál, Létay Ernő és Szakács

Andor között a történetek alapján felvetették a bizalmi kérdést és lehetséges, hogy kedden feloszlik a párt parlamenti csoportja.

— Pénzhamisítás Spanyolországban. Párisból táviratozzák: A Journalnak jelentik Madridból, hogy a rendőrség megtalálta a száz pezetas hamis bankjegyeket gyártó modern sajtógépet, valamint két rézlemez, amelyek a legújabb ötszáz pezetas bankjegyek hamisítására szolgáltak volna.

• Sándor Erzsébet világhírű kamaraképesítő egyetlen hangversenye január 21-én az aradi Kulturpalotában. Jegyek Sándor hírlapirodában.

— Jutalom gyilkosok nyomra vezetőjének. Megirtuk annak idején, hogy Czinkovszky Márton telepfelügyelőt ismeretlen tettesek a kis-csálai erdő szélén levő szennyvíz-tó partján több késszurással leterítették, majd bestiális kegyetlenséggel megfojtották a szerencsétlen embert. A bevezetett nyomozás eddig még semmi pozitív bizonyítékot nem talált az ismeretlen gyilkosok ellen, mivel a tett színelőlyén a zuhogó zápor minden nyomot elmosott. — Ma megjelent az aradi rendőrség büntető osztályán a meggyilkolt özvegye, aki Iancu felügyelővel, a büntető osztály főnökével közölte, hogy tízezer lej díjat tűz ki a gyilkosok kézrekerítőjének, illetve azoknak, akik a rendőrséget a gyilkosok nyomára vezetik.

— Eljegyzés. Robitzek József fűszernagykereskedő nevelt leányát, Nusit eljegyezte Szücs Boldizsár. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Megdrágultak a külföldi táviratok. Az aradi főpostához ma távirati rendelkezés érkezett a pénzügyi minisztériumtól, amelyben közlik, hogy január 15-től a külföldi táviratok díja körülbelül 73 százalékkal emelkedik, az aranyfrankot ugyanis az eddigi 40 lej helyett 43 lejre kell számítani. Így a Csehszlovákiába, Magyarországra és Jugoszláviába egy távirati szó az eddigi 7.20 lej helyett 7.75 leibe kerül, Ausztria, Németország, Olaszország és Görögországra a szódíj az eddigi 10 lej helyett 10.80 lej, Svájcba az eddigi 11.80 lej helyett 12.50 lej, Franciaországra 12.80 lej helyett 13.80 lej, Angliába az eddigi 16 lej helyett 17.25 lej, Amerikába, illetve New Yorkba küldendő táviratoknál az eddigi 56 lej helyett 60.20 lej lesz.

— Felgyújtották a bucaresti-i Tanítók Házát. Bucarestből jelentik: A Casa Scoalelor palotájában megejtett vizsgálat megállapította, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett. A tűz a magánadományok irattárának egyik szekrényében ütött ki és alapos a gyanu, hogy valakinek érdekében állt az irattár megsemmisítése. A nyomozás most ebben az irányban folyik.

— Az árvizkárosultak segítése. Bucarestből jelentik: A vörös Kereszt vezetősége felhívást intézett az ország lakosságához, hogy járuljanak hozzá pénzzel, vagy egyéb adományokkal az erdélyi és bucovinai árvizkárosultak segítéséhez.

Jön! Jön!
Bagdadi tolvaj

— Királyi amnesztia. Bucarestből jelentik: A Monitorul Oficial mai száma közli az amnesztia-ról szóló királyi kéziratot. Az amnesztia-rendelet a tatarbunari bűnper 47 elítélteinek büntetését redukálta.

— A jugoszláv királyasszony meglátogatja szüleit. Bucarestből jelentik: Mária jugoszláv királyné a jövő héten Bucarestbe érkezik.

— Külföldi diplomák honosítása. Bucarestből jelentik: A külföldi egyetemeken szerzett diplomák ügyében a kormány ma újabb határozatot hozott. Az eddigi intézkedések szerint az orvosi, ügyvédi és tanári okleveleket kellett nostrifikálni, az új rendelet szerint az összes technikai diplomákat is be kell mutatni honosítás céljából. A honosítást egy külön egyetemi bizottság végzi.

— A német kormányválság. Berlinből jelentik: Hindenburg elnök ma hosszabb megbeszélést folytatott Lutherrel és Stresemannal. A megbeszélések alapján a kormányválság ügyében a döntést egy héttel elhalasztották, amikor a centropárt állásfoglalása is nyilvánosságra kerül.

— Román-bolgár határvillongás. Bucarestből jelentik: A bolgár-román határon történt bolgár komitációs határvillongások ügyében ma ült össze Clujklubban a román-bolgár vegyes bizottság. A bolgár delegáció elnöke bejelentette, hogy a sobranje már hozott olyan törvényeket, amelyek véget vetnek a komitációs működésének.

— Harc a tüdővész ellen. Bucarestből jelentik: A legfőbb egészségügyi tanács ma ülést tartott, amelyen az egészségügyi törvény módosítására vonatkozó javaslatokat tárgyalták. A tanács elhatározta, hogy a tüdővész olyan betegséggé nyilvánítják, melynek bejelentése kötelező lesz. Egyébként is erőteljes akciókat indítanak a tüdővész leküzdésére, szanatóriumokat állítanak fel és a szegény sorsú betegek kezeléséről is történik gondoskodás.

— A vasúti forgalom. Bucarestből jelentik: A CFR. vezérigazgatójának hivatalos közlése szerint az árvizokozta forgalmi zavarokat Erdélyben és Bukovinában sikerült eliminálni. Az arad-brádi vonalon és Torda-Abrudbánya között még átszállással bonyolították le a közlekedést, de néhány napon belül ezeken a vonalokon is helyre áll a rendes forgalom.

— Véget ért a szociálisták kongresszusa. Bucarestből jelentik: A romániai szociálista párt és a szakszervezetek kongresszusa véget ért. Az elfogadott határozati javaslat szabadságot ad a központi választásokra a helyi szervezetek, hogy akár egyedül, akár demokratikus polgári pártokkal együtt vegyenek részt a választásokon, de semmiképpen sem szabad kommunista szervezeteket karöltve együttműködniük.

— H. Sziklay Gizzi új kezdő tánc-kolont kezd január 12-én.

— A Serail-krem a hölgyek legbiztosabb arcápolószere! Készíti Rozsnyay-gyógytár, Arad.

Könyvtömög kiadás Kerpelnél.
— Dr. Grasser Ottó igazgató-főorvos, operateur-chirurg, rendel 9^h—11 és 2^h—4 között Timisoara, Bulev. Reg. Ferdinand 5., félemelet, (Lloyd-sor, bejárat mellékucából.)

— Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi RETHY-féle pe-metefucukorka. Mindenütt kapható.

— Az aradi társaság kedvencei, a három kiváló művész, H. Harmath Józsa, Strasser Ada és Nagy Orbán dr. közreműködésével egy elbűvölően kedves bájos egyfelvonásos vigjáték, a „Holicsi Cupidó“ Herczegtől, telve kedély, humor és szellemiséggel, kerül előadásra a Nővédelmi Hivatal rendezésében és anyagi eszközeink gyarapítására, f. hó 10-án este fél 9 órai kezdettel a Kulturpalota hangversenytermében. Előjegyezni lehet és jegyek csütörtöktől kezdve kaphatók Oláh Sándor könyvkereskedésében 120, 100, 80, 60, 50, 40, 30 és 20 lejes árban adóval együtt.

— Az Aradi Athletikai Club 1926. január 17-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Acsev. II. emeleti gyűlés-teremben tartja rendes évi közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés az 1925. évről. 2. Zárszámadások bemutatása 1925. évről. 3. Költségeloirányzat 1926. évre. 4. Tisztikar választása 1926. évre. 5. Indítvány. A tagok szíves megjelenését kéri az elnökség.

— Felhívás. A nyugdíjasok szindikátusa felhívja mindazokat a nyugdíjasokat, akik az állomáson vették fel nyugdíjukat, hogy saját érdekükben a szindikátus helyiségében folyó hó 10-én délután 3 órakor megjelenjen szíveskedjenek.

— Aki a feleségét hívja találkára; Egy tízmillió hagyatéki pör; Megkezdődött a színházi szezon; A bolgár pokol; Nem ujság a feminizmus; Jaj de jó ez a rádió; A mozi világából; Vidám esetek; stb. a legfrissebb „Aradi Kurir“ főbb cikkei.

— Köszönet. Mindazok a kedves kollegáim, kedves barátaim, kedves jó ismerőseim, akik jubileumom ünnepeimen résztvettek és azok, akik engemet személyesen, vagy írásban felkerestek, fogadják leghálásabb köszönetemet. Dr. Vas Sándor.

— Az „Erdélyi Élet“ legújabb szá-mából a következő cikkeket említjük meg: Hamupipóke vendégtánca a Tavernában; Panaszos levél a hatóságokhoz; Pisszegés a színházban; Ember: az örök bestia; stb. stb.

— Vérfertőzéssel vádolt aradi piaci árus. Tegnap számunkban megírtuk, hogy az aradi rendőrség a lugosi rendőrség megkeresésére vérfertőzés vádjá miatt letartóztatás-ra helyezte Rosenbaum Mór piaci árust, akit ma a vizsgálat megejtése végett Lugosra kísérték át. Az aradi rendőrségen megállapítást nyert, hogy Rosenbaum Móri nem a Lugoson maradt leánya, hanem a felesége jelentette fel, valamint az is kiderült, hogy a két leány nem természetes, örökbe fogadott gyermeke Rosenbaumnak. A feljelentő feleség kihallgatása során igen izgatottan viselkedett, valószínű, hogy az egész ügy az egzaltált lelkületű asszony házaiájában szerepelt. Rosenbaum kümben erőlyesen tiltakozott az ellen felhozott súlyos vádak miatt, a mekora a lugosi rendőrség nyomoz-

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

Megdobbant az ifjuság szive is.

Gyűjtési akciónk már túlhaladt a százezer lej tekintélyes állomásán és lankadatlan erővel megy tovább a nemes cél felé. Mai kimutatásunkban különös figyelmet érdemel az aradi „Moise Nicoara“ főgimnázium VIII. osztályának magyar tagozatában összegyűjtött és dr. Szántó Zsigmond osztályfőnök útján hozzánk juttatott adomány, amely bizonyítja, hogy az Aradi Közlöny hívó szava a diákok szívéig is eljutott, akik zsebpénzüktől elvonat fillérjeikkel jó példát mutatnak a daruzadó ereszényű tehetőseknek. A diákok adománya 540 lej s ez az összeg így gyűlt egybe: Dr. Szántó Zsigmond 100 lej, Pollák István 20 lej, Beleznai János 20 lej, Bán György 20 lej, Wolf Tibor 20 lej, Zimmermann Ferenc 20 lej, Farkas Sándor 20 lej, Jób Béla 20 lej, Bauer Mátyás 20 lej, Weininger István 20 lej, Ghick Sándor 20 lej, Fenyvesi István 20 lej, Zsiga Tibor 20 lej, Reich László 20 lej, Karmanszky Eus. 20 lej, Wieser Antal 20 lej, Klein István 20 lej, Weisz László 20 lej, Rottár Béla 20 lej, Kincses Dezső 20 lej, Sugár József 20 lej, Epstein Ernő 20 lej, Domonkos Gyula 20 lej.

Tegnap kimutatásunkba nyomdáiba csuszott be. Az Aradi Általános Takarékpénztár ugyanis Faragó Rezső vezérigazgató út-

ján négyezer lej adományozott az árvizkárosultak részére. Sajnálatos nyomdatechnikai okok miatt azonban a névsorból kimaradt a pénzüntézet adománya, ellenben a gyűjtési kimutatás végösszegében benne foglalítatik az adomány, amiről bárki azonnal meggyőződhetett és így a végösszeg ezáltal nem szenved változást. Itt említjük meg, hogy az I. Jótékony Nőegylet vezetősége szombat esti műsora délutáni főpróbáján belépődijakat szedett és az így összegyűlt tekintélyes összeget teljes egészében az árvizkárosultak részére fogja — lapunk útján — adományozni.

A mai napon a következő adományok folytak be hozzánk:

Simay-család	2000.— lej
A Moise Nicoara-Huceum magyar tagozatának VIII. osztálya	540.— lej
Matzky Károly	500.— lej
Vándor Bertalan	500.— lej
Aszdos János	100.— lej
Pósa Sándorné	100.— lej
Almási Zsuzsó	50.— lej
Almási Anikó	50.— lej
Hamar Mihály	50.— lej

3890.— lej
előző gyűjtésünk 105.355.50 lej
összesen 109.245.50 lej

A gyűjtést folytatjuk s minden beérkező adományt nyilvánosan nyújtatunk.

Menekülés az uniformistól.

Világá ment a katonakarmester fia, mert nem akart katona lenni.

(Saját tudósítónktól.) Gyenge, sápadtarcu fiu sirdogált ma délebb az aradi rendőrség folyosóján. Szemeiből sűrűn hullottak a könnyek, ő maga könyörögve tekintett a mellette elsető hivatalnokokra. Csakhamar az érdeklődők egész sora vette körül s a vézna fiu a kérdezősködésekre elmondta tragédiáját, kálváriáját, a mely még nem ért véget, sőt talán most kezdődik csak igazán.

Fekete Károly 20 éves cipészlegény. Pécsen dolgozott szorgalmasan s meglegedetten, egészen addig, amíg ellentétbe nem került a szigorú apa parancsával. Atyja Schwarcz Károly a pécsi katonazenekar karmestere sehogy sem akarta, hogy fiából iparos legyen. Az ő álma katonai pálya volt és ezért egy szép napon elhatározta, hogy fiát katonaiskolába adja. — Én is az voltam egész életemben — mondotta — és azt akarom, hogy a fiam is az legyen. A szigorú apa elhatározást nem lehetett megmásítani, Fekete Károly azonban nem szerette a katonaeletet, gyenge is volt hozzá, beteges és jobban szeretett a műhelyben dolgozni. Mindhiába. S végre a 20 éves fiuban egy mérész elhatározás lett urrá: megszökött otthonról. Átszökött a román határon és Aradra jött. Itt munkát vállalt az aradi közkörházban s amint munkát kapott, leült és levelet írt apjának. —

Megírta, hogy a katonaeletet nem szereti, hogy most Aradon dolgozik s igen meglegedett, kérte, ne haragudjék rá azért, hogy nem akarja felvenni az uniformist. A posta pár nap múlva meg is érkezett Pécsre, azonban Schwarcz Károly karmester nem hagyta amyiban a dolgot s levelet írt a magyar hatóságoknak, amelyben közölte, hogy fia megszökött otthonról, Romániában van és kéri a kiadatási eljárás megindítását. Ez meg is történt, Fekete Károlyt az aradi rendőrség megkereste és elővezette. Tudomására a fia, hogy apja kérésére átteszik Magyarországra. További gondolkodásra nem is igen maradt idő, a fiut ma délebb kikísérték az aradi állomásra és Fekete Károly sűrű könnyek hullatása között megindult Kurtics felé, ott áteszik a határon Magyarországra, ahol talán újabb kálvária várja, azért, mert nem akart katona lenni... (m. r.)

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelye.

A hirdető közönség kényelmére Aradon, a Kerpel-féle könyv- és papirkereskedésben, Fischer Eliz-palota, gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol apró hirdetések naponta délután 6 óráig adhatók fel. Aki-nek az Acsev. palotában levő kiadói hivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyünkön adja fel, mely lapunk másnapi számában megjelenik.

A herceg komornyikja.

Mint emlékezetes, elsőnek Kovács Gáspár, Windischgraetz herceg komornyikja került a büntető igazságszolgáltatás kezére. Kovács Gáspár, mikor látta, hogy a végzet beteljesedik rajta, elmondta mindazt, amit a frankhamisítással kapcsolatban tudott egy ismerősének két tanu előtt:

— A kísértés vitt a bűnhöz — kezdte a komornyik vallomásában, melyben elmondta, hogy néhány héttel ezelőtt egyedül maradt a herceg dolgozó szobájában, ahol egy nehéz bőröndöt látott. A bőrönd nem volt bezárva és amikor kinyitotta, fejébe szökött a vér, mert az egész hatalmas bőrönd telistele volt összepréselt francia ezreshankókkal.

— Eiszédültem a rengeteg bankó látásától — mondja tovább Kovács — ijedten becsuktam a bőröndöt, de a kísértés nem hagyott nyugodni, újból kinyitottam és hosszas habozás után két darabot kivettem a bankók közül.

— Ekkor borzalmas jelenet történt. Eppen abban a pillanatban, mikor a bőröndöt becsuktam és a pénzt zsebre akartam tenni, hangtalanul belépett az ajtón a herceg. Rettenően megijedtem, remegtem a félelemtől. A herceg is halálsápadt volt, odalépett hozzám és a vállamra téve kezét így szólt: — Ne félj, nem haragszom rád, tudom, szükséged van a pénzre; tedd el, de ne mondd meg senkinek, hogy tőlem kaptad, mert akkor a többi is kér. Egy szót sem tudtam szólni a meglepetéstől és meghiúsultságtól. Kimentem a szobából. Az egyik ezret Hollandiába küldtem gyermekem nevelőszüleinek, a másikat az Arvai és Salzer-cégnél adtam ki. Ekkor még semmi sem tudtam a frankhamisításról.

— Később, mikor a lapok írtak már a frankhamisításról és a hágai magyar urak letartóztatásáról, Nádosy főkapitány ur telefonált a hercegnek Szekesfehérvárra és a herceg nagyon megijedt. A telefonálás végén a herceg odajött hozzám és rendkívül izgatottan mondta: — Baj van Gáspár, haza kell utazni Pestre.

— Mig pakoltam, elmondta a herceg, hogy hamisak voltak az ezerfrankosok. Én sirtam, jajgatam, de a herceg vigasztalt, hogy majd elhelyez ő engem Pesten egy bizalmasánál, ahol én biztonságban leszek, nekí pedig ugysem történhetik baja. Amikor már uton voltunk Pest felé, a herceg kérélméi kezdett, hogy ha mégis bajom történne, őt ne leverjem bele. Tíz hold földet és kétszázmillió koronát ajánlott fel a herceg, ha halgatok.

Szenzációs vallomását így végzi a herceg komornyikja:

— Én csak mint szegény ember megszedültem a sok pénz látásán. Ha bajom történik, mindent elmondok a rendőrségnek, de félek, hogy nem hiszik el nekem, hogy nem én vagyok a hamisító, hanem a herceg. Ő nagy ur, ő megmenekül, én csak komornyik vagyok, én elvesztem.

Jön! Jön!

Bagdadi tolvaj

Kéjutazás a mentőautón.

Tragikomikus riport az erőszakos segélynyújtásról, a mentők gyorsaságáról, a lelkiismeretes orvosról és a meglelkiismeretesebb rendőrségről, végül egy befejezetlen családi tragédiáról.

Higgyék el szeretve tisztelt mentő-tüzoltó urak, az egész hecc részben rajtam kívül, illetve inkább belül álló okokból történt. Nem zavartam volna meg magukat békés nyugalmaikban, ha valami bennem lévő, de nálamnál hatalmasabb erő nem játszotta volna velem végig azt a szörnyű komédiát, amelynek áldozatai részben önök, nagyrészt azonban én vagyok.

A dolog ott kezdődött, hogy egy folyékony téli délelőtt (éppen a legárvizezebb időben) a mentőautót hallottam csilingelni, láttam végigszáguldani a nedvektől duslakodó uccakövezeten és én a sáros aszfalton bandukoltam. Előtte egy pár otromba hőcipőbe hujtatott, testszínű harisnyába burkolt apró lábacska tipegett száporán. Arra gondoltam, hogy ebben a kellemetlen időben egészen jó volna egy társas kéjutazást tenni a kényelmes puhafülű mentőautón. Eltűnt a mentőkocsis, nem láttam már a testszínű harisnyába burkolt lábacskaikat sem, csak az a gondolat plántálódott be agyamba, hogy ha török, ha szakad mentőauton fogok kéjutazni. Arra is gondoltam, hogy milyen nagyszerű riportot fogok leírni erről az utazásról, ilyen címek alatt:

RÉMES UTAZÁS 'A KÓRHÁZ FELE.

Amikor a mentők későn érkeznek. Hogy bánunk a betegekkel a kórházban. Egy megmentett ember borzalmas kalandjai.

A cikk szenzációt keltene és én egy csapásra híres emberré válnék. Ezután az emlékezetes élmény után eltelt egy-két nap és a belém plántált gondolat terebélye fixa-ideává növekedett. Tulajdonképpen nem is nagy dolog az egész. Egy kis rosszullet, elvágódok az uccán, jönnek az emberek, idővel megérkeznek a mentők és kész. Hogy is lesz rosszul az ember? Először felkavarodik a gyomra, a szíve a torkában dobog, agyából kiszalad a vér és homályosuló szemel előtt tűzkarikák ugrádoznak; aztán semmi. Mire magához tér már a mentőkocsiban ül. Nagyon felizgafott az erről való gondolkodás és valószínűleg autoszugesztívó hatása alatt, egyszer csak érezni kezdtem, hogy kavarodik a gyomrom, nyakamba dobog a szívem, már elhomályosultak a szemem is és láttam a vészjelző tűzkarikákat; tántorogni kezdtem és zsupsz, végigterülök a földön. Térdemet és arcomat nagyon megütöttem és amint felakarok tápázkodni, egy ur ragadja meg vállaimat és szabályos birkózó fogással végigfektet az aszfalton. Félig lebonyt pillám alól körülnézek és látom, hogy emberek rohannak felém. Valaki mentőkért kiabál és el is szaladt, hogy telefonáljon. Az előttemterdelő első segélynyújtóm zsebkezdőjét megnevesíti a sáros aszfalton és bedörzsöli véle szememre és halántékomat. Na, tragikus nézhettem ki,

mert felettem sápitózó hangok hallatszotak:

— Szegény! Milyen borzasztó! Leugrott az emeletről. Lelőtte a szeretője. Nem igaz, mert mellbe lötte magát, én láttam. Tévedés, — mondja egy asszonyi hang — vitriollal öntötték le, nem látják az arcát milyen. (Szent Isten, milyen lehet az arcom).

Többször próbáltam felkelni kényelmetlen fekvőhelyemről, de az előttem térdeplő ur mindig visszanyomott. Csilingelés hallatszik és megérkeznek a mentők. Alig telt el három perc „elajulásom” óta és már itt vannak. Fuccs a szenzáció eme részének, de lássuk a többit. Egy magas barna és egy alacsony japán szemü kipödrött bajuszu tűzoltó teszi le mellém a hordágyat, kiméletesen ráemelnek és a közönség sorfala között elindulnak és betolnak a mentőkocsiba.

Néhány perc múlva a kórház udvarán állunk meg. Felvisznek az emeletre és az ágyban fekvő bámuló betegek pillantásaitól kísérvé, levetkőztesznek és befektetnek egy ágyba. Gondoltam magamba: ha már itt tartok, végigjátszom a megkezdett komédiát. Hamarosan megérkezik egy fiatal orvos és egymás után teszi fel a kérdéseit:

— Szoktam-e máskor is rosszul lenni? Örököltém-e valami betegséget? Élnék-e szüleim és nagyszüleim?

Mindenre hűségesen válaszoltam. Elmondottam, hogy sohasem szoktam rosszul lenni, sem betegséget, sem egyebet nem örököltém, szüleim élnek és nagyszüleim mind elhagyták a kilencven esztendő erében és egészségben. Azután megvizsgált és mondott valami latin szót és kijelentette, hogy valószínűleg gyomormosás válik szükségessé. Verejték lepett el és tényleg kezdtem magamat rosszul érezni. Alig távozott el a doktor ur, megjelent egy rendőrtiszt. (Nahát, milyen lelkiismeretesegek és én ezekről az emberekről akartam rosszat írni.) A rendőrtiszt kikérdezte személyi adataimat és utána a legindiszkréttebb kérdéseket tette fel:

— Mit evett utóljára?
— Parajt tükkörtójással.
— Nem érzett valami különös izt?

— De igen — feleltem — a tükkörtójásnak sponót ize volt.

— Vannak haragosai? Hogy él a feleségével? Nincs-e valakinek érdekében önt eltenni láb alól? Kik udvarolnak a feleségének?

Szent Kleofás, gondoltam, úgy látszik ez tud valamit. Hátha tényleg megmérgeztek? Ísmét ájulás környékezett, de megjelent lelki szemem előtt a gyomormosó apparátus, erőt vettem magamon és jobban lettem. A rendőrtiszt távozott és visszaszólt az ajtóból!

— Nyugodt lehet, kifogom nyomozni.

Na jól nézek ki, még a rendőrség is beleavatkozik a

életembe és képes valami tragédiát előidézni. Megvártam azt a bizonyos örizetlen pillanatot és a betegek élénk csodálkozására magamra kaptam ruháimat és meglógtam a kórházból. Ezzel be

is fejeződött kalandom, csak arra kérem a rendőrséget, hogy hagyja abba a nyomozást az én ügyemben. Megígérem, hogy soha többé nem veszem igénybe a mentőket. (Pillsi Géza.)

LEGUJABB

Kolozsváron is keresnek frankhamisitókat!

(Cluj—Kolozsvár, január 9.) Ma egy magyar ezredes érkezett Budapestről Kolozsvárra, aki érintkezésbe lépett a rendőrhatóságokkal. Az ezredes neve Varsovsky, aki hír szerint a frankhamisitásnak Kolozsvárra irányuló nyomait követi és a román hatóságokkal folytatja a nyomozást.

SZÍNHÁZI MŰVÉSZET

* Az aradi színház heti műsora. Vasárnap délután fél 3 órakor: Árvácska, operett. (Mérsékelt helyárakkal.) Délután 6 órakor: Otórai vendég, vigjáték. (Bemutató előadás.) Este 9 órakor: Dolly, operett. Hétfő: Dolly, operett. Kedd: Masa pénzt keres, vigjáték. (Bemutató előadás.) Szerda: Fraskita, operett. (Bemutató előadás.) Csütörtök: Fraskita, operett. Pénteken: Fraskita, operett. Szombat délután 5 órakor: Szerencsetánc, operett. Vasárnap délután fél 3 órakor: A kis lord, színmű. (Mérsékelt helyárakkal.) Délután 6 órakor: Dolly, operett. Este 9 órakor: Fraskita, operett.

* Sándor Erzsébet Aradon. Rendkívül értékes művészi élvezetben lesz része január 21-én Arad közönségének, ezen a napon tartja a Kulturpalotában egyetlen hangversenyét Sándor Erzsébet, a budapesti Opera kiváló művésznője. Sándor Erzsébet nem kell riktó sorokban felhívni a művészetpártoló közönség figyelmét, értékes és kultúrális hangjával már sokszor szerzett nekünk kellemes estéket. Mostani műsora a legkiválóbb szerzők slágerszámai. Jegyeket a Sándor hírlapiroda árusít.

* Az aradi színházi iroda hírei. Vasárnapi előadások. Vasárnap három előadás lesz a színházban. Délután fél 3 órakor a nagyszerű Árvácska c. operett van műsoron a legjobb szereposztásban. Délután 6 órakor: Pierre Veber szenzációs sikerű vigjátékát, az Otórai vendéget mutatja be a prózai együttes, amelynek ez lesz egyúttal a bemutatkozása. A szellemes francia író kacagtató vigjátéka mindenütt elhatározó sikert aratott. Este 9 órai kezdettel a Dolly kerül színre az ismert jó szereposztásban. — Két premiér — egy héten. A színház igazgatósága mindent elkövet, hogy változatossá tegye a műsort és részlegüljön a közönség eddigi támogatására és elismerésére. Így a jövő hét műsorát úgy állította össze, hogy két ujdonság is szerepel azon. Az egyik, a Masa pénzt keres c. pompás, szellemes és

kacagtató francia vigjáték kedden kerül bemutatásra a legjobb szereposztásban. Szerdán pedig a Fraskita c. operett-ujdonságot mutatják be Auer Katóval a címszerepben. A Fraskita egyik legszebb kompozíciója Lehár Ferencnek.

* Molnár-premier Budapesten. Budapestről jelentik: Molnár Ferenc új vigjátékának, a Riviera-nak bemutatóját január 12-re, keddre tűzte ki a budapesti Renaissance színház igazgatósága. A Riviera színiapja a következő: Riviera. Molnár Ferenc vigjátéka 2 felvonásban. Rendező: Max Reinhardt. Szereplők: Misch Somlay Artur, Lujza Makay Margit, Casella Táray Ferenc, Márton Maklár Zoltán, Elvira Sebestyén Ilona, Cibulka Forgács Anna, Balla Sugár Lajos, Öreg hölgy A. Bacsányi Paula, Grill Bodnár Ferenc, Első tűzoltó Nagy Gyula. Második tűzoltó Lengyel József. Egy szolga, két munkás. Három hölgy és három ur viaszból. Történet egy nagy áruházban estétől reggelig.

* Kulturdelután. Az aradi Astra január 10-én, vasárnap kulturdelutánt rendez délután öt órai kezdettel az aradi Kulturpalota nagytermében. A műsor keretében az Armonia dalárda Lipován tanár vezetésével több dalt ad elő, dr. Petrán Coriolan liceumi tanár Arad megye érdekes történelmi szobrairól tart előadást, míg Enescu-Monita Lucretia több énekszámot, Lipován Octavian énekszámot szerepel.

SPORT.

O Az aradi „Vulturul” (vált Toldi) Ath. Club január hó 17-én délelőtt 10 órakor a Iosif Vulcan polgári iskola tornatermében tartja rendez évi közgyűlését, melyre a fagokat ezuton hívja meg az Elnök úr.

O Vivóverseny Clujon. Cluj Victoria sportegyesület január 30—31-én a cluj megyei prefektúra nagytermében országos tör- és kardvívó versenyt rendez, amelyre január 20-ig történhetnek a benevezések bármely romániai vívóklub részéről. A verseny programja a következő számokból áll: tör- és kardvívás juniorok, seniorok, valamint hölgyek számára.

MOST JELENT MEG

színes, képes árjegyzékem, az összes modern kézmunkákról, 100.— leírt ajánlva kapható

BÉRCZI D. SÁNDOR
BUDAPEST,
Dessewffy-ucca 8

Üzleti könyvek, dossziék
Sándor hírlapjában Arad.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Aradi bankigazgatók az elmúlt évről.

(Saját tudósítónktól.) Harmadik csoportját közöljük az aradi bankigazgatók nyilatkozatának. ezzel befejezést nyert az aradi pénzügyintézetek múlt évi működésének ismertetése.

MIRON JUSTIN dr.

a Banca Generala al Judetului Arad igazgatója:

— A Banca Generala éppen a legnagyobb pénzkrisisben alakult meg, amely körülmény jelentősen befolyásolta forgalmát és kihatással volt az üzletmenetére. Ennek dacára a kezdet nehézségeivel meg tudott birkózni és pár hónapi működése után elért üzleti eredménnyel meg lehetünk elégedve. A bank alakulásának alapelve szerint legelső sorban a földművelő osztály fölségítését és ennek igényeit iparkodott kielégíteni. Mivel minden előfeltételünk megvan az intézet anyagi erejének megerősítésére és a forgalom kibővítésére, a pénzügyi feszültségének enyhülése után mindenestre fokozottabb tevékenységre számítottunk.

NASTA VIKTOR

a Banca Nationala aradi fiókjának igazgatója:

— Az aradi bankfiók üzletének mérlegét most készítik el, de máris megállapítható, hogy a Banca Nationala aradi fiókjának forgalma az elmúlt évben nagy arányokban emelkedett és csaknem megkétszereződött. Az üzletkörülmények jelentősen kibővült és így az eredmény is sokkal nagyobb, mint az elmúlt évben volt, noha az utolsó évtizedben az üzletmenet némi gyöngülést mutat.

PAPP ILLÉS

a Banca Centrala aradi fiókjának igazgatója:

— A múlt év mérlegét már elkészítettük és megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a mostani eredmény lényegesen jobb a tavalyinál. Ennek hangsúlyozása mellett le kell szögezni, hogy mi, akik majdnem kizárólag kereskedők és iparvállalatok finanszírozásával foglalkozunk, szeptembertől kezdve valamennyire éreztek a gazdasági helyzet feszült-

ségét különösen akkor, amikor a Banca Nationala közölte a pénzügyintézetekkel, hogy új hiteleket egyelőre nem ad és hogy a megszavazott hitelek tíz percentjét lejáratkor vissza kell fizetni. Egyébként betétállományunk a múlt évben több, mint száz százalékkal emelkedett az aradi fióknál. A most kezdődő esztendőben reméljük, hogy lehetővé lesz az idegen tőke bejövetele és hogy legalább 2.50-en sikerül stabilizálni a lejrt, mert e nélkül nem lehet gazdasági konszolidációról beszélni.

STEIN ZSIGMOND

a Temesi Agrár Takarékpénztár aradi fiókjának igazgatója:

— A fiók üzletmenete az elmúlt esztendőben kielégítően alakult. A forgalom emelkedést mutat fel. A nagyobb arányú üzleti terjeszkedést az elmúlt évben a pénzügyi bizonytalan helyzete erősen akadályozta. Az üzleti eredmény, ha tekintetbe vesszük, hogy a vidéki pénzügyintézetek munkája elé a különböző körülmények folytán minő akadályok gördültek, kielégítőnek mondható.

WEISENBURGER NÁNDOR

az Aradi Polgári Takarékpénztár vezérigazgatója:

— Intézetünk forgalmával a legteljesebb mértékben meg lehetünk elégedve. Minden üzletág nagyon szép eredményt mutat fel. Összes fiókjaink kitünően működtek. Részvénytőkéink az elmúlt évben csaknem kétszeresére emelkedett. Biztosan számítok arra, hogy az idei osztalék nagyobb lesz, mint a tavalyi.

Jön!

Jön!
Bagdadi tolvaj

BANGÓ
JOGI SZEMINARIUM
Budapest, IX. Ráday-uca 14.
Teljes anyagi garancia mellett
készít elő vidékieket is.

Zürichben 2'35, Párisban
11.90 a lej.

Helyi valutaárak (Január 9.) Aru: Dollár 220, angol font 1060, cseh korona 6.40, francia frank 9, lira 9, dinár 3.80, schilling 31.30, márka 52, magyar kor. 325, svájci frank 42. Pénz: Dollár 219, angol font 1050, cseh kor. 6.30, francia frank 8.40, lira 8.50, dinár 3.70, schilling 31, márka 51, magyar korona 338, svájci frank 41. Kifizetések: Newyork 222.25, London 1081, Prága 6.61, Páris 8.60, Milánó 9.10, Zágráb 3.95, Bécs 31.45, Amsterdam 89.50, Berlin 53.15, Budapest 320, Zürich 43.10.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január 9.)

Berlin 123.25, Amsterdam 208.10, Newyork 517.75, London 2511, Páris 19.82, Milánó 20.90, Prága 15.32.50 Budapest 0.007255 Belgrád 9.17.50, Bucuresti 2.35.50 Varsó 0.00064.50, Bécs 0.0072.95.

Zürichi tőzsdezárlat. (Január 9.)

Berlin 123.25, Amsterdam 208.15, Newyork 517.75, London 2511.25, Páris 19.77.50, Milánó 20.90, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.17.50, Bucuresti 2.35, Varsó 0.00063, Bécs 0.0072.95.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Január 9.)

Kifizetések: Páris 8.58, Berlin 53, London 1079, Newyork 221.75, Milánó 9, Zürich 42.85, Prága 6.58, Bécs 31.25. Valuták: Napoleon 810, márka 51.50, leva 1.55, török lira 1.13, angol font 1065, francia frank 8.75, svájci frank 42, lira 9.10, drachma 2.65, dinár 3.90, dollár 221, lengyel márka 26, schilling 31, magyar korona 31, cseh korona 6.50.

— A kiviteli illetékek revíziója. Bucurestiből jelentik: A legfőbb gazdasági tanács a jövő hét elején tartandó ülésén fogja a kereskedelemügyi miniszteriumnak a kiviteli illetékek revíziójára vonatkozó javaslatát tárgyalás alá venni.

— Románia résztvesz a budapesti és milanoi mintavásáron. Bucurestiből jelentik: A kormány elhatározta, hogy Románia részt fog venni az 1926. évi budapesti és milanoi mintavásáron. A magyarországi és olaszországi román kereskedelmi attasékat a kormány utasította a részvétel megszervezésének előkészítésére.

— Eladott aradi ingatlanok. Herbstein Józsefné ajándékba adta a Piata General Bernat 2.

számu házból az öt illető fele-részt Rein Miklósné és Herbstein Jolandának. — Zalai Sándor eladta a Birkás-dűlőben fekvő 260 □-öl házhelyet 80.000 lejért Tóth Mihály és nejeének. — Galgóczi István és neje eladták a Strada Doamna Balasa 37. számu házat 160.000 lejért Schöner Ferencnének. — Kollet Julianna eladta a Piata Imperatul Traian 2. számu házat 400.000 lejért Péterfi Miklósnak. — Özv. Szántó Béláné eladta a Str. Romul Velictian 30. számu házat 350.000 lejért Klein Sándornének. — Id. Faller Gyula és neje és ifj. Faller Gyula és neje eladták a Str. I. Rusu Sirianu 14. számu házat 400.000 lejért özv. Jorgovics Cornélnének. — Hönig Árpád, László és István eladták a Str. Iosif Vulcan 11. számu házból az öket illető részt 900.000 lejért Hönig Magdolnának.

— A postaforgalom teljes megindulása. Az aradi postafőnökség közli, hogy a postaforgalmat az egész ország területén felvették, kivéve a Berindei—Brád vonalon. Ezen a vonalon is továbbítják a levélpostát egészen Halmágyig.

— El kell fogadni a régi ötszázlejeseket. Városszerte az a hír terjedt el, hogy a régi 500 lejesek január elsejével érvényüket veszítették és ma már igen sok helyen tagadták meg ezeknek a bankjegyeknek elfogadását. Illetékes helyről közlik velünk, hogy a régi 500 lejeseknek forgalomból való kivonása iránt eddig semmi nemü intézkedés nem történt és így azt mindenki köteles elfogadni.

Pöstyéni iszap
házi kura

a legjobb és legbiztosabb úra
csúsz,
ischiasz
és reuma ellen.

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Pöstyén fürdőn Thermia téli palota nyitva. Aradi főterakati.

Bényi Tibor
gyógyszertárban Bulev. Regina Maria

!! AZ ARADI !!
APOLLOBAN
ma, vasárnap

Maciste a pokolban

fantasztikus műjatek.

A pokolbeli jelenetek DANTE műve után készültek. MACISTE, mint az örök jónak megtestesítője. Az előadások 3, 5, 6, 8 és 9-kor kezdődnek.

„Wimpassing“
sár- és hócipők
a legjobbak
esillagalaku piros védjeggyel!

6690 Lloyd-Express.

Fatia Negra és Windischgraetz herceg Királyi és főri pénzhamisítók.

(Saját tudósítónktól.) Fatia Negra, a Jókai-regény titokzatos főri pénzhamisítójának megsokszorozott alakjai kelnek életre a pénzhamisítási ügyben. A Szegény gazdagok rejtelmes Hát-szeghy Lórántja nem Jókai fantáziájának szülötte. Történelmi alapja van ennek a regénynek, egy monstre pénzhamisítási por a múlt század elejéről, amelyet a gyulafehérvári törvényszék tárgyal. A pénzhamisító bandának, mely ezenkívül még számos rablógyilkosságot is elkövetett, állítólag egy erdélyi mágnás volt a szervezője, aki az elfogatást el tudta kerülni. Fatia Negra cselekedeteinek súlya bizonyos erkölcsi fölényt biztosít neki késői utódaival szemben. Fatia Negra hamispénz-verő volt, de igazi hamis pénzt vert. Igazi aranyak kerültek ki a banda műhelyéből, a melyeket nem lehetett a körmőci aranyaktól megkülönböztetni. — Mégis hamispénz-verők voltak. Az erdélyi aranybányákat magánosok műveltek, de a bányászott aranyat be kellett szolgáltatni a kincstárnak. A fémbeváltó hivatal azonban csak 444 forintot fizetett annak az aranyak fontjáért, a mely kivert pénz képében 720 forintot ért árszó nélkül. Azt eszeltek ki a bányászok, hogy ők maguk verik ki az aranyat és úgy bocsátják a forgalomba. Így készítették saját termésű aranyaikból igazi hamis pénzt. Ez nekik a hivatalos beváltási árfolyam alacsonyága miatt évi 150—200.000 forint hasznot biztosított. Fatia Negra rendes finomságu aranyat vert, nem károsította meg a közönséget, a gazdasági életet, csupán a kincstár pénzverési jóvedelmét rövidítette meg. Etikailag tehát mindenesetre kibírja az összehasonlítást Windischgraetzekkel.

A Magyar Nemzeti Múzeum numizmatikai gyűjteményében a valódi Árpád-kori ezüstpénzek mellett igen sok rézből készült hamis pénzt őriznek, mint annak jelét, mennyire el volt terjedve Magyarországon a hamispénz-verés. Királyokig nyulik vissza a pénzhamisítók családjára. Még az iskolai történelemtanítás sem leplezheti el, hogy II. Endre király nagy

hasznot húzott a pénzrontásból. A pénz fokozatos és céltudatos megfontolásának kétes dicsősége pedig II. Endre király nevéhez fűződik. Ő könnyebb pénzláb alapján verte ki obulusait, mint elődei, az ő korából, a XI. század közepéről származó leletekben talált pénzek tulajdonos része körülnyirt, csonka példány, ezeket már a királyi pénzverdében kibocsátás előtt megcsonkították.

De nemcsak saját pénzeiket hamisították az Endre nevet viselő magyar királyok, hanem külföldi pénzeket is. Abban az időben egész Közép-Európában a legkelendőbb pénz az ugynevezett friesachi dénár volt, aminek ezüst értéke körülbelül a régi ötkoronásénak felelt meg. Ez volt az akkori dollár, amelyet pontos érték-állandósága és finomsága miatt előszeretettel kerestek. II. Endre is veretett friesachi típusú dénárokat, amelyeket a nép abban a hiszemben fogadott el, hogy ahhoz hasonló értékű pénzt kap. A magyar dénárokat ennél lényegesen kevesebb értéket képviseltek, a pénzverők és pénzváltók 50 százalékot kerestek rajta. A király azonban nyereszkeskedési vágytól hajtván kufárok és csalók kezére bizta a pénzverést.

A hamisított külföldi pénzek becsempészésének két híres példáját ismeri a francia forradalom korának története. Pitt angol miniszterelnököt gyanúsították azaz a franciák, hogy az assignatagazdálkodás idején óriási tömegű hamisított francia pénzjegyeket rakatott ki Normandia és Bretagne partjain, hogy még nagyobb tömegű assignatának a forgalomba szivattyuzásával siettesse a francia pénzügyi összeomlást. Pitt cselekedete egészen hihető, még ha száz százalékgig nem igaz ez a tény, ami Victor Hugo „1793”-ban és Claude Farrère egyik novellájában irodalommal változott. Pitt

Galgóczi magántanfolyam

Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 23. szám, III., 22. — Telefon: J. 95—35.
Előkészít az összes középiskolai magánvizsgákra, érettségire stb.
Teljes anyagi felelősség mellett.

tet a francia konvent az emberi nem ellenségének jelentette ki és minden baj okozójának őt tartotta, úgy az assignata elértéktelenedését is igyekeztek az ő fondortatos mesterkedéseire visszavezetni. Amikor pedig a nagy hadsereg a végzetes oroszországi hadjáratra indult, több millió értékű Párisban készült rubelt vitt magával.

Pitt is „hazafias” indokokból intézett hamis papírpénzzel támadást a francia valuta ellen, akár csak Marsovszkyék. Kettőjük között csak az a különbség, hogy Pitt ingyen dobatta a forgalomba a hamis livres-eket és nem váltotta előbb át hollandi forintokra s minden kellemességre, ami a hollandi forintnak ellenértéke, Hága boltjaiban és mulatóhelyein.

MOZI.

xx A közönség kedvence, Maciste újból fellép Aradon az Apolló vasárnap műsora keretében. Ez alkalommal a „Maciste a pokolban” című szenzációsan érdekes filmremek művet játszik el. Az előadások ma, vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor, hétfőn fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx A nők kedvence — az vitázhatatlan — Rodolpho Valentino, akinek a legújabb filmjét, „A vörös éjszaka” című drámát, az aradi Uránia játsza. A darab a legizgalmasabb kalandfilmek egyike. Az előadások ma, vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor, hétfőn fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jön! „A hagdadi tolvaj.”

Rejtvények

A karácsonyi ünnepek és az újév alkalmával rejtvényeket közöltünk úrnapi lapszámainkban s a rejtvények megfejtését és a megfejtők neveit most közöljük. Karácsonyi számunkban közölt rejtvények helyes megfejtése: I. Talizmán, II. Párisi éjszaka. Az újévi számunk megjelent rejtvényei: I. Az asszony ingatag, II. Kérek előleget, — Nincs előleg, III. Törökszentmiklós. A megfejtők nevei: Horváth Janka, Blau István, Borbély Vera, Steiner János, Kovács Béláné, Nagy Károly, Pálffy István, Sándor Jenő, Vas Imre, Dimitrescu Cornel, Antal Tibor, Sava Florica, Bács József, Boar Endre, Klein Józsa, Weisz Ernő.

Új rejtvényünk:

B szemüveg

Megfejtések e hó 14-ig küldendők be az Aradi Közlöny szerkesztőségébe.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Județului.

Fél áron szereztem be
bécsi modell tavaszi
kalapokat.

Fél áron adom
300.— lejtért

GABY-SZALON
Arad, Bul. Reg. Ferdinand
(József főherceg-ut) 11. sz.

Az aradi Urániában ma, vasárnaptól
Rudolpho Valentinonak
legújabb filmje

A VÖRÖS ÉJSZAKA

Az előadások 3, $\frac{1}{2}$ 5, 6, $\frac{1}{2}$ 8 és 9 órakor kezdődnek.

AZ
„ODEON”

gramofon és lemezek
szolgáltatják a leg-
szebb tánczenét! :-:

Repertoár-
ján szere-
pelnek a
legmoder-
nebb tánc-
darabok !!

MODERNE
ODEON
TANZE

Arjegyzéket díjtalanul küld a nagyromániai vezérképviselőt:

„ODEON” BUCURESTI,
79. Calea Victoriei 79.

JANKY LAJOS szőrmeáruháza aradi fiókja

Arad, Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-uca) 6. sz. alatt **MEGNYILT.** Rendkívüli olcsó árak mindenféle készszőrmeben, bundákban és sportkabátokban
Megrendelések és javítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek. 941

Uj könyvek.

* Váth János: *Imitatio Christi.* (Elbeszélések; a „Vasárnap” kiadása, Arad, 1925.) — Ezzel a könyvével irodalmi munkásságának tizenharmadik stációjához ért el Váth János. „A nádi farkas” szerzőjének ebből a legutóbbi könyvéből már teljesen kiforrott, új lelki-kicsendüléseket blattoz le az olvasó; az *Imitatio Christi*-ben még a régi Basaron végtelen, nyugodt kéksége csillámlik, de a Badacsony, a barsi puszták rónái, a Mecsek sárgás szikái felől már az új képek panorámája surran elénk: a tipikus dunántúli lelkeknek legmagyarosabb, legiróbbi megrajzolásában. Váth János alakjait mind a föld termelte ki. A somogyországi s baranyai barna humuszából, a Tihany alóli méla esőndből kinőtt fájdalmak és örömek: a parasztszülöktől származó kanonok, a németesítés ellen protestáló község-bíró és a balatoni halászok, — mind-mind élők és igazak s ahogy sírnak, a hogy megállnak a kicsi problémák előtt és ahogy belemagasszkodnak a jövődöbe: dunántúliak, magyarok — és rokonok Váth Jánossal.

* Papp Lajos: *Álom-lovag.* (Nagyvárad, 1925.) Formában és tárgyban: hősköltemény, rimes és rím-telen sorokban: kefekötő legényről, ál-grófról, vadászatról, a la XVIII. századbeli magyar irodalom — 1925-ben. A lírája azonban bájos, megfogó, meleg és rapszodikusan csapongó. Papp Lajos a veterán-költők még ma is izmos erejű dalosa, egyszerű és őszinte, merész és gondolkodó és „Sietek a vallomással” című versében minden fájdalmat és győnyört elszír, ami az Életben néha értelmetlenül benne van. Papp Lajos száz oldalas verseskötetében nincs a Ma zsidvársári önjön-géséből, a meztelen gazdaságok vltus-táncából, Papp Lajos nem tájézkodik, nem hőrög, átkot se mond, Papp Lajos könnyen, finoman, derűsen, urasán: mesél a felnőt ember-gyerekeknek. (p. a.)

* Biró Lajos: *Toinette, vagy a Dubarry grófnő a XX. században.* A Párisba került kis Toinette nagyot bukik és a nagy bukás után nagyot emelkedik, előbb odáig, hogy megkínálhatja kezével és megmentheti az életnek azt az öreg, finom grófot, aki csak nemrég rántotta vissza a Szajna piszkos vizétől, innen a grófi palotából megy tovább, amíg ott áll a dollár fejedelmének oldalán és fejedelmi vagyonná sokszorozza a grófi vagyont. Folyton növekszenek a keretek Toinette körül és folyton növekszik Toinette, mert van tehetsége a növekedésre és mert jó tanítómesterei vannak. A regényalakok mind élnek, mind emberek, mindannyiuknak vannak szenvedései, de egyben mind reprezentálnak valamit, ami több egy emberi egyéniség véletlen alakulásánál. Az új Dubarry grófnő alakja meggyőzően valószínű, egész életét él, reális marad kis kegyetlenségében és nagy áldozatkészségében, de talán a feltá-

madt Dubarry grófnőnél is érdekesebb az a gazdag kortörténeti háttér, amelyet a XX. század második és harmadik évtizede fest mögéje. A rendkívül izlésesen kiállított könyv a Pantheon Irodalmi Intézet „A regény mesterei” címen most indult sorozatában jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható. Ára füzve 125 lej, kötve, vászonkötésben 180 lej.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESETÉS!

Értesítem a m. tisztelt vevőimet, hogy **NŐI ÉS FÉRFIDIVAT ÜZLETET** Aradon, Gen. Berthelot 8. sz. alól Bulv. Reg. Ferdinánd 44. sz. alá (Boros Béni-tör)

HELYEZTEM A T.

Szíves pártfogást továbbra is kérve maradtam kiváló tisztelettel:

Kovács Kálmán

249 kerek., oim a „Rókához.”

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó ismerőseinknek, jó barátoknak, kik szeretett jó feleségem, édesanyánk

Eisele Jánosné

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek ezuton mond hálás köszönetet a gyászoló

Eisele-család.

Frappáns hatású arcszépítő

és finomító a Földes Margit és Madeline creme. Előbbi nappal, utóbbi éjjeli használatra. Eltűntetnek pár nap alatt szep-lőt máj foltokat bőrkibéteket ráncokat redőket. Margit szappan pompás illata, kitűnően habzó, lugmentos, ártalmatlan arcszépítő szappan. Kapható mindenhol. **F o r a k t á r:**

Hehs Vilmos Arad
Strada Brancovici (Lázár Vilmos uca.)

A T. Exporteur si Importeur

urak szíves tudomására adjuk, hogy az ez irányban több oldalról megnyilvánult óhajnak eleget téve f. hó 10-éve EXPORT-IMPORT szállítási irodát nyitunk Aradon, Bulev. Regina Maria 18., a CFR. városi menetjegyiroda helyiségében, a Központi Takarékszékházában.

Cégünk tagjainak a VAMOLÁSOK, nemzetközi szállítások terén szerzett bő tapasztalatai alapján méltán biztosíthatjuk feleinket megbízásaiknak leglelküismeretesebb és legszakoszerűbb elintézéséről.

Felcink belföldi és külföldi fuvarleveleit díjmentesen vizsgáljuk felül.

RAPID
Export-Import.

Hölgyeim! A legjobb esipőftűző és gyógyhas-kötőket készítem. ▲▲▲

Horváthné

Arad, Piata Catedrala 6. sz.

Háztelkek

eladók kedvező fizetési feltételek mellett Micalaca-Noun (Ujmikalakán), Olympia sport telep előtt. —: Érdeklődhetek: **Munteannál, katonatemetővel szemben.**

Bankkölcsönök

bel- és külvárosi házakra, Arad környéki földekre és egyéb ingatlanokra, legelőnyösebb feltételekkel folyósítanak: **H A A S Z** Irodája Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-uca) 12.

AKTMODELLT

(fiatal nő)

KERES

BALLA FRIGYES

festőiskolája Arad, Strada Eminescu 6. II. lépcső II. em

PRIMA FAJALMA

közzel szedett, válogatott, lédánya, nagyban és kicsinyben KAPHATÓ:

Szántó Arad, Str. Consto-riulul 7. (Batány-uca, Fischer Ellz-palota). 10309

Fogászat! „Wipla“

a fogászatban Platinázott fogak („Wipla” anyag) újdonság 200—250 lej. Arany koronák — fogak garantált arany darabja 350—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) Fehér fogak kautsukokra darabja 50 lej. Foghuzás (injektiós érzéstelenítés-sel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöltetnek. 5876

Frida D'MOUDJALLED
vizsgázott fogászónő

Arad, Bul. Reg. Ferd. 14. (József főherceg-ut.)

Ujságmakulatura

5 kgr.-os cso-
:: magokban ::
kapható a kiadóhivatalban

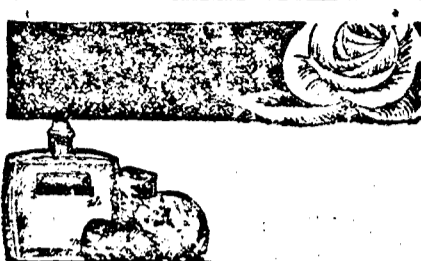
ILLITS

BRISTOL

SZALLODA BUDAPEST.

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. **Kitűnő konyha. Mérsékelt árak. Kávéház.**

Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem

BOUQUIETT D'ORIGAN

CHI. DUPIRIÉ
EAU DE COLOGNE
S A P U N
P U D R A
C R E M A

6505

Feltűnő olcsó ház eladás!

1. oszt. anyagból újonnan épült magán-ház 3 szobás, fürdőszobás, elfoglalható lakással, 3 iparműhellyel, melyek havt 8000 lejt jövedelmeznek, gazdasági udvarral, kerttel, víz, gáz, villany bevezetve, áron alul 500.000 lejért eladó. A ház a zsidó templom közelében van. Értekezhetni lehet kizárólagos megbízottam utján **H A A S Z**-irodával Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. szám. 16578

60 lóerős

Stock motoreke

üzemképes
jutányosan eladó.

Arad, Strada Sava Ralou (György-uca) 115—117. sz.

A Str. Mărăsesti (Kossuth-uca) közelében évi 52.000 lejt jövedelmező 7 lakásos, teljesen jókarban lévő

H E M E L T E N E K
továbbá évi 32.000 lejt jövedelmező 10 lakásos, igen jól megépített
FÖLD-ÉRTÉKES HÁZ
jutányos árért eladó. Bővebbet Győrffy „Mures”-irodájában Arad, Str. Unirel. 15218

Éves berksíri kan, 3 éves öszvér, faj mokány kanoa, éves osikó, eladók.

Cim: 221
OPRÉ világszi szállóban.

M. BRAUN uri- és egyenruha szabó Arad, Str. Bratianu No 4. (Weitzer-u.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre és képfeliratra 3 lej — heti, vasárnap 4 lej. — Vasárnapon 6 lej, illetve 8 lej. — A vasárnapon kiadott szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetésnapok: d. u. 5 óráig vesztnek fel. — Az apróhirdetéseket díjazni kell. — A legkisebb hirdetés ára 20 azórig kétfeliratra 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhivatal igazgatója magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést visszavonja, amelyik tartalma miatt forra eredeti állapotában nem közölhető, azt minden egyes esetben magánbíráskodással eldönti. ***** Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 184. *****

Levelezés.

„5-6000” jellegre levél ment, kérem átvenni. Barna 35. 271

Házasság.

BENŐSÜLHET negyven év körül ikr. kereskedő. Leveleket „Biztos megélhetés” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 261

FELESÉGÜL vennék készpénz hozománnyal intelligens leányt, vagy aszszonyt. Leveleket „Iparvállalat” jellegre Győrffy „Mures” kiadója továbbít. 15248

Alkalmazás.

ÜGYES KIRUTÓLEÁNYT keresek azonnaira. Arad, Str. Consistorului 12., I. em., jobb. 3000

EGY tisztességes mindenés, ki főzést, vikszolást vállal, 15-öre négy tagu családnak felvéteik. Cim: Spielmann Arad, Calea Banatului 3. 16769

SZAKÁCSNÓ jó bizonyítvánnyal, január 15-re felvéteik. László igazgató Arad, Bulv. Regina Maria 8. 10810

FRANCIA tanítónőt keresek lakás és ellátás ellenében egész délutánra. Cim Rudolf Mosse hirdetőben Arad. 10310

GAZDASSZONY, ki jól tud főzni, szerényebb igényű, lehetőleg idősebb kerestetik a Csálai szállótelepre. 186

GYAKORLOTT könyvelő az esti órákban könyvelést és levelezést vállal. Bővebbet Keppich Zsigmond cégnél Arad. 201

SZAKÁCSNÓT jöttöz felvéteik. Berger, Arad, Str. Greceana (Perényi) 15. 218

MINDENES főzőnő felvéteik, Arad, Str. Eminescu 10. I. em., ajtó 8. 175

BELFÖLDI német kisasszony kerestetik egy 3 éves kisleány mellé. Cim Glésinger divattiszt Arad, Str. Metiana (Forray-uca). 230

KERESSEK PERFECT SZAKÁCSNÓT Temesvárra február 1-4 belépésre. Jelentkezni lehet Rosenberg Arthurnénál Arad, Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 13. 10309

ELSŐRANGU mindenés szakácsnő háromszemélyes uricsaládnak tizenötödikére felvéteik. Arad, Str. Vicentiu Babeş 10., I. emelet. 16769

JÓL FŐZŐ SZAKÁCSNÓT ÉS ÜGYES SZOBALÁNYT keresek. Arad, Str. Ghisba Birta (Varjassy József-u.) 22. 262

KÖZÉPKORU nő gazdasszónak ajánlkozok, háztartás minden ágában jártas, vidékre is megy. Címeket az Aradi Közlöny kiadója kér. 259

KÖZÉPKORU, intelligens hölgy, hosszú bizonyítványokkal, anyahelyettesi, házikisasszonyi, vagy nevelőnői állást vállal. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 264

BEJÁRÓNÓ azonnaira kerestetik. Arad, Bulev. Regina Maria 2., II. lépcső, I. em., ajtó 19. 267

FŐZNI tudó mindenés azonnai felvéteik. Gellért, Arad, Bulev. Carol I. 75. 272

HELYBELI iparvállalat keres azonnali belépésre **GYAKORNOKOT** kizárólag kereskedelmi érettségűvel. Munkajuttatást az Aradi Közlöny kiadója továbbít „Iparvállalat” jelge alatt. 275

GÉPIRÓNÓT román-magyart keresek egész vagy fél napra. Dr. Weil ügyvéd, Arad, Str. Eminescu 4. 274

KERESSEK FIATAL GYAKORNOKOT, kit egy irodai munkára, mint a szakmára kitanítanék. Schillinger Andor műszaki nagykereskedés Arad. 10310

Lakás.

PÉNZKÖLCSÖNT kamat nélkül adnék annak, ki nekem egyszobás konyhás lakást adna lelépés nélkül. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 252

Hollós Vacuum Cleaner
ARAD, Str. Barilla 39. (Förrel- és Rákóczi-u. sarok). **Telefon 5-13** porszívás, parkettsurolás és fényezés electromos gépekkel. Teljes lakástakarítások vállalása.

Nagy uccai szoba előszobával a köruton 7806 kiadó.
Megkeresések „Központ” jellegre az Aradi Közlöny kiadója kéretnek.

Kiadó kis földes szoba, konyha, nagy veteményes kerttel Arad, Str. Corabiel (Hajó-uca) 44. 136

Vétel és eladás.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR (Kerpel-féle) állandóan bővül összes újdonságokkal. — Meggyőződhetik próbabérlettel! 7501

ELADÓ egy 10 HP. Máv. 12 éves szekrény, egy idősebb alacsony, magas nyomású garet magánjáró kazánal. Cim Kabát Testvérek Magyar-Pécska. 191

Harisnyák, kezdett és kész készmunkák felhívó olcsó árakban. Mindennemű kötő és hímző fonalak. Rajzolt árak. Saját készítményű függöny és ágylakarók. Készletben előnyös.

Bubifrizurák speciál vágása és víz-ondóllás, kontyok művészi kivitelben

„OBSOLIT” EZÜSTPASZTA
valóban és tartósan ezüstöz egyszerű bedörzsölés után majdnem minden fémtárgyat! **Próbategely 120.- lej** bérmentve, postautánvét mellett! **Viszontelárusítók és képviselők mindenütt kerestetnek.**
„OBSOLIT” Társaság Wien.
Romániai vezérképviselő: Rutter Károly ékszerész Deta (Bánát)

FÉRFI RUHÁK ÉS KABÁTOK, női és férfi bundák, ebédő és futószőnyeg, perzsakötő és összekötő szőnyegek, asztalneműek, kézmunkák, képek, komplett uri szoba, háló- ebédőszalon berendezések, rézgy, rézmosdó, rézlámpa, álló villanylámpák, antik óra, antik szekrény, Smith Premier írógép, álló íróasztal, iratszékény, diktafon, gyermekágy, szabóműhely- és üzletberendezés, paplan, dísztárgyak, előszobafal, fotelok stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em., jobb. 1000

VESZSEK könyvtárakat, hangjegyeket, képeket, festményeket, festményeket és kezdeket a legmagasabb árakon. Kerpel László könyvkereskedése, 100.000 kötetes költészkönyvtár Arad, Telefon 385. 881

DIANA sósorszeszes füveket magas árban vásárolok Kardos Miklós, Arad, Str. Eminescu 16. 260

ELADÓ BIKÁ 2 éves tenyészképes, svájci fajtisza. Szakara Péternél Székudvar (Aradnegye) 446. szám. 16769

TAKARMANYRÉPA, szalmh, kukoricaszár és polyva eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 278

BIZOMÁNYBA KERESSEK SÜRGÖSEN ebédő- és futó-szőnyeget, gyermekjátékokat, utazóbundát, férfi ruhákat, asztalneműket, altwien és meissen tárgyakat, antik poharakat, különböző bufordarabokat, dísztárgyakat, stb. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. emelet, jobb. 1000

RZÜSTÖT, ékszer, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban veszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

FŐLADÓ-GÉP eladó. Érdeklődni lehet az Aradi Közlöny kiadója. 171

ÍRÓGÉP, látható írású, amerikai első márkájú, alig használt eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 223

HYDRAULIKUS olajprés szivattyuval, Opel autó kedvezően Rózsa, Arad, Str. Cosbuc 63. (Wesselényi.) 237

MACULATURA PAPIR 5 kilgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadója. 500

Impressari.

TELEK gyári épülettel legkedvezőbb helyen. Arad, Str. Vlaicu sarok circa kis mond. Ugyanott 7/8 [ ]-u üres telek. Rózsa, Str. Cosbuc 63. (Wesselényi.) 238

Oktatás.

ZONGORAOKTATÁST vállalok. Domonkos Margit, Arad, Str. Horia 2., II. 273

ERNESZT kézmunka üzletében Arad, Str. Piriol I. Színház mögött

Selejännál Arad, Str. Moise Nicoara 2. — Ugyanott tanuló fiuk és leányok fizetéssel felvéteik.

GYORS- ÉS GÉPIRÁSI tanfolyam, keresk. szakoktatás, nappali és esti kurzus Engelnél, Arad, Str. Brancovici 2. (Lázár Vilmos-u.) 222

Üzletok.

KÖZPONTBAN levő varrodámba elsőrendű munkaerőt társnak keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadója. 243

Ellátás.

KETTŐ fiatalember lakás, ellátásra felvéteik. Cim Arad, Str. Blanduziei 9. (Közép-u.) 189

Különféle.

TALÁLTATOTT zsebóra aranyláncal. Tulajdonosa jelentkezhet Arad, Piata Luther 2., I. em. 6. 265

KÉRELEM A JÓSZIVŰ EMBEREKHEZ. Nagy betegem fekvő, teljesen egyedülálló nő kéri a jószívű közönséget, hogy bármilyen csekély adománnyal járuljanak egészségére helyreállításához. Szücs Andrásné Arad, Str. D-na Balassa 120. (Purgly Lajosné-u.) 200

Eladó a belvárosban

teljesen jókarban levő 12 lakásos emeletes bérház, fürdőszobákkal, nagy kerttel 1,050.000 leírt. — Emeletes házak gyönyörű lakásokkal a Bulev. Carol I. (volt Erzsébet-köruton). — Emeletes ház a város központján 3 és 5 szobás, fürdőszobás lakásokkal, iparvállalatnak alkalmas szuterén helyiségekkel és gazdasági udvarral 1,600.000 leírt kedvező fizetési feltételekkel. Értekezni: **HAÁSZ-irodában** Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. szám. 16578

Kiadom a belvárosi magánházamban

levő 5 szobás, fürdőszobás lakásomat gazdasági udvarral és kerttel. —: Megbizottam:

Haász-irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. szám. 16578

LIHTWITZ LIQUEURS
Lapunkban egy hirdetés jó tökéletesítés.

DUSAN FELSZERELT
raktáramból a téli saison előrehaladottsága miatt alábbi árak eladását a mai napon önköltségi áron megkezdtem.
Barna bőrkabát... L. 5800
Fekete bőrkabát ... L. 4200
Férfi téli kabát hosszú L. 3450
Férfi téli kabát rövid L. 1950
Férfi téli felöltő ... L. 2250
Férfi téli öltöny ... L. 1950
MUZSAY-nál
ARADON, a színházzal szemben.

Utlevélvizumozás Arad legolcsóbb utlevélvizumozó helye **Megbizások** KÜNSTLER VIZUMIRODA ARAD. Dacia szállóval szemben <> Telefon 669. <> Bul. Reg. Maria No. 22